TUARASCÁIL **BHLIANTÚIL AGUS RÁITIS AIRGEADAIS**

2024

Rialtas na hÉireann
Government of Ireland

An tÚdarás Árachas Sláinte
The Health Insurance Authority

Clár an Ábhair

Ráiteas an Chathaoirligh 5

Comhaltaí Boird an ÚÁS 7

Ráiteas an Phríomhfheidhmeannaigh agus an Chláraitheora 8

Ár bhfís straitéiseach 10

1 Rialáil árachais sláinte atá dírithe ar thomhaltóirí a thiomáint 11

1.1 Struchtúr rialála an mhargaidh 11

1.2 Forbairtí rialála in 2024 12

1.3 Rialacháin atá ar fáil go poiblí 12

1.4 Margadh árachas sláinte na hÉireann in 2024 12

2 Comhlíonadh agus cuntasacht a áirithiú 14

2.1 Scéim na hÉireann um Chomhionannú Riosca 14

2.2 Measúnú róchúitimh 15

2.3 Cigireachtaí 15

2.3.1 An Ciste um Chomhionannú Riosca 15

2.3.2 Tuairisceáin faisnéise 16

2.3.3 Pleananna ar scor 16

3 Muinín tomhaltóirí a chothú agus tomhaltóirí a chumhachtú chun cinntí eolasacha a dhéanamh 17

3.1 Rannpháirtíocht tomhaltóirí 17

3.1.1 Líne chabhrach faisnéise do thomhaltóirí 17

3.1.2 Suíomh Gréasáin 17

3.2 Fógraíocht agus poiblíocht 18

3.2.1 Fógraíocht agus na meáin shóisialta 18

3.2.2 Imeachtaí agus poiblíocht 18

4 Infheistiú i gcumas digiteach chun ár gcumais a fheabhsú 20

4.1 Ár bpróisis a fheabhsú 20

4.1.1 Cibearshlándáil 20

4.1.2 Córais sonraí 20

4.2 Stóinseacht ár gCiste um Chomhionannú Riosca a Mhéadú 21

4.2.1 An Scéim um Chomhionannú Riosca 21

5 Ár ndaoine a fhorbairt chun torthaí éifeachtachta agus ardchaighdeáin rialachais chorparáidigh a sheachadadh 22

5.1 Forbairt ár ndaoine 22

5.2 Rialachas Corparáideach 23

5.2.1 Cód cleachtais rialachais chorparáidigh 23

5.2.2 Eitic in Oifig Phoiblí 23

5.2.3 Nochtadh Cosanta 23

5.2.4 Cearta an Duine agus Comhionannas 23

5.2.5 Teangacha oifigiúla 23

5.2.6 Saoráil faisnéise agus ceisteanna parlaiminteacha 23

5.2.7 Tuarascáil bhliantúil agus cuntais 24

5.2.8 An Coiste Iniúchóireachta agus Riosca/iniúchadh inmheánach 24

5.3 Bainistiú riosca 24

5.4 Ídiú fuinnimh 24

Ráiteas an Chathaoirligh

Patricia Byron
Cathaoirleach

Mar Chathaoirleach ar an Údarás Árachais Sláinte (ÚÁS), tá áthas orm an Tuarascáil Bhliantúil do 2024 a chur i láthair, bliain inar leanamar orainn ag glacadh le deiseanna le haghaidh nuálaíochta agus feabhsaithe san earnáil árachais sláinte. In 2024 tháinig Brian Lee mar Phríomhfheidhmeannach/ Chláraitheoir nua ar an ÚÁS – ba mhaith liom mo bhuíochas a ghabháil le Brian as a dhíograis agus as a chomhoibriú ina chéad chúpla mí sa ról, agus buíochas a ghabháil leis an bPríomhfheidhmeannach/ gCláraitheoir (eatramhach) Ray Dolan atá ag dul as oifig as a thacaíocht.

I mbliana, leanamar lenár dtiomantas chun rochtain ar fhaisnéis árachais sláinte neamhchlaonta ar ardchaighdeán a chinntiú do gach duine aonair, agus ag an am céanna thugamar aghaidh ar thírdhreach cúraim sláinte atá ag síorathrú. De dheasca na ndúshlán sláinte dhomhanda le blianta beaga anuas leagadh béim ar an tábhacht a bhaineann le córas árachais sláinte láidir, inoiriúnaithe. Mar fhreagra air sin, d'oibrigh an ÚÁS go dícheallach chun ár gcreataí rialála a fheabhsú, seachadadh seirbhíse a fheabhsú, agus comhoibriú a chothú ar fud na n-earnálacha poiblí agus príobháideacha.

Bhí na hiarrachtaí sin ríthábhachtach maidir lenár sainordú mar rialtóir a chomhlíonadh, sásamh custaiméirí a fheabhsú, agus inbhuanaitheacht airgeadais an chórais árachais sláinte a chothabháil trí chalabrú na Scéime um Chomhionannú Riosca.

Príomhthosaíocht in 2024 ab ea teagmháil a dhéanamh le tomhaltóirí agus le páirtithe leasmhara tionscail araon. Bhí arduithe suntasacha ar phraghsanna agus athruithe ar bhuntáistí roimh thomhaltóirí in 2024. Táimid ar an eolas faoi na dúshláin a bhaineann le méaduithe ar phraghsanna, agus d'oibríomar go crua chun teacht ar níos mó tomhaltóirí agus chun faisnéis agus uirlisí tábhachtacha a sholáthar chun cabhrú le tomhaltóirí cinntí eolasacha a dhéanamh. Reáchtálamar freisin ár gcéad chomhdháil ÚÁS ar rogha táirgí, a thug páirtithe leasmhara tionscail le chéile chun plé a dhéanamh ar conas is féidir an margadh a fheabhsú do thomhaltóirí amach anseo chun é a dhéanamh níos éasca cinneadh a dhéanamh idir táirgí éagsúla.

Aithnímid an gá atá ag méadú le claochlú digiteach sa tionscal, agus i mbliana, chuir muid dlús lenár n-infheistíocht sa teicneolaíocht chun rochtain a thabhairt do níos mó tomhaltóirí ar fhaisnéis atá éasca le tuiscint agus faisnéis neamhchlaonta faoi árachas sláinte. Táimid ag obair chun ár n-uirlis chomparáide agus ár suíomh gréasáin a dhéanamh níos iomasaí, agus táimid ag tnúth le huirlisí nua a thabhairt isteach chun cabhrú le tomhaltóirí cinntí níos eolasaí a dhéanamh faoina gcumhdach sláinte.

Ag féachaint chun cinn, tá an ÚÁS fós diongbháilte ina mhisean chun tomhaltóirí a chosaint tríd an tionscal a rialáil agus a bheith ina fhoinse iontaofa faisnéise. Táimid muiníneach go mbeidh tionchar dearfach buan ag an obair a leanaimid orainn de bheith a dhéanamh ar thírdhreach an árachais sláinte ar feadh na mblianta atá le teacht. Tá an bealach atá amach romhainn ar cheann ina bhfuil comhoibriú, nuálaíocht agus fás leanúnach, agus táimid muiníneach go mbeidh ról lárnach ag an ÚÁS i múnlú thodhchaí thírdhreach an árachais sláinte in Éirinn, go háirithe agus muid ag bogadh i dtreo chur i bhfeidhm Sláintecare.

Léirítear sa tuarascáil seo obair thábhachtach ár bhfoirne, a bhí ar thús cadhnaíochta maidir le feabhsuithe rialála, cosaint tomhaltóirí, agus nuálaíocht dhigiteach. Ní bheadh na hathruithe sin indéanta gan tacaíocht ó pháirtithe leasmhara ar fud thírdhreach an árachais sláinte agus an réimse rialála, a chuaigh i gcomhpháirtíocht linn chun spriocanna beartais an ÚÁS a chur chun cinn. Ba mhaith liom mo bhuíochas ó chroí a ghabháil leis an Aire Sláinte, leis an Roinn Sláinte, le Bord ÚÁS, chomh maith lenár bhfoireann thiomnaithe, lenár bpáirtithe leasmhara agus lenár gcomhpháirtithe rialála as a dtiomantas leanúnach do shláinte agus d'fholláine tomhaltóirí a chur chun cinn.

Patricia Byron

Cathaoirleach

Comhaltaí Boird an ÚÁS

Patricia Byron
Cathaoirleach Bhord an ÚÁS

Caroline Barlow

John Armstrong

John Evans

Michael A. O'Sullivan

Damien McShane

Michael Harnett

Tá an Bord comhdhéanta de Chathaoirleach (Patricia Byron) agus seisear gnáthchomhalta, atá ceaptha ag an Aire Talmhaíochta, Bia agus Mara. Ceapadh comhaltaí Bhord ÚÁS ar feadh tréimhsí idir trí bliana agus cúig bliana agus tagann siad le chéile ocht n-uaire sa bhliain ar a laghad.

Tá dhá fhochoiste ag Bord an ÚÁS — an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca (CIR) agus an Coiste Idirchaidrimh Feidhmíochta (CIF). Tá Caroline Barlow ina Cathaoirleach ar an CIR. Is iad Michael A. O'Sullivan agus John Evans na baill eile den CIR mar a bhí ar an 31 Nollaig 2024. Is é Damien McShane Cathaoirleach an CIF. Is iad Michael A. O'Sullivan agus John Armstrong na baill eile den CIF amhail an 31 Nollaig 2024.

Ráiteas an Phríomhfheidhmeannaigh agus an Chláraitheora

Brian Lee
CEO/Cláraitheoir

Ó ceapadh mar POF/Chláraitheoir mé i mí an Mheithimh, is mó atá an dúthracht agus an spéis ón tionscal agus ó rialtóirí san earnáil árachais sláinte tar éis dul i bhfeidhm orm. Ba mhaith liom buíochas a ghabháil lenár bpáirtithe leasmhara go léir as an bhfáilte agus an tacaíocht a thug said dom ó ghlac mé leis an ról seo, agus buíochas ar leith ag dul do Bhord an ÚÁS agus don fhoireann feidhmiúcháin as an spreagadh agus an gcúnamh a thug sisd dom ó thosaigh mé ag obair san ÚÁS.

Tá áthas orm tuarascáil bhliantúil an ÚÁS do 2024 a chur i láthair. Agus muid ag breathnú siar ar an mbliain a d'imigh romhainn, is léir go bhfuil dul chun cinn suntasach déanta ag an ÚÁS i dtreo a spriocanna straitéiseacha fadtéarmacha don earnáil árachais sláinte. Lean an ÚÁS ag oiriúnú do riachtanais athraitheacha thírdhreach an árachais sláinte agus ag an am céanna ag cinntiú go bhfuil árachas sláinte rialaithe go maith agus go dtuigeann cách go maith é. Dhírigh ár n-iarrachtaí ar chóras níos freagrúla agus níos inbhuanaithe a chruthú a chinntíonn margadh cothrom do shealbhóirí beartas agus do sholáthraithe beartas, agus fócas ar leith ann ar chabhrú le tomhaltóirí a bheith ar an eolas faoina gcearta agus a roghanna agus a bhfuil sé de chumhacht acu a mbealach a dhéanamh tríd an margadh árachais sláinte.

Faoinár bplean straitéiseach reatha, chonaiceamar feabhsuithe suntasacha i bpríomhréimsí amhail oideachas sealbhóirí beartais, éifeachtúlacht próiseála na n-éileamh a bhaineann leis an Scéim um Chomhionannú Riosca, agus rannpháirtíocht páirtithe leasmhara.

D'oibríomar go dícheallach chun próisis a shimpliú do thomhaltóirí agus d'árachóirí araon, ag cinntiú go bhfuil árachas sláinte soiléir, intuigthe agus éasca a dhéanamh amach. Léirítear ón bhfócas méadaithe ar chigireachtaí ár dtiomantas do thrédhearcacht sa tionscal, agus tá ár gcuid oibre ar uirlis chomparáide árachais sláinte nua simplithe atá éasca le húsáid a fhorbairt faoi lán seoil. Thosaigh muid ag forbairt ár bplean straitéiseach nua ceithre bliana freisin, agus táim ag tnúth le seoladh agus forghníomhú an phlean sin sna blianta amach romhainn.

Chomh tábhachtach céanna, tá tosaíocht tugtha againn don chuimsitheacht agus don inrochtaineacht, ag leathnú ár bhfor-rochtana chun a chinntiú go bhfuil níos mó tomhaltóirí ar an eolas faoin ÚÁS agus conas is féidir linn cabhrú leo. D'fhreastail an fhoireann ÚÁS ar roinnt imeachtaí ar fud na tíre in 2024 atá dírithe ar an daonra níos sine, atá mar fhócas ár gcuid cumarsáide mar gheall ar an leibhéal táimhe atá san aoisghrúpa sin. Bhí sé sin thar a bheith tairbheach ó thaobh feasacht ar an ÚÁS a mhúscailt agus tomhaltóirí a spreagadh chun athbhreithniú a dhéanamh ar a mbeartas sula ndéantar athnuachan air.

Ní bhíonn ár gcuid oibre gan dúshláin, ach le dúthracht agus paisean ár bhfoirne, i gcomhar le hárachóirí, soláthraithe cúram sláinte, agus lucht déanta beartas, is féidir linn aghaidh a thabhairt ar na dúshláin seo go díreach. Agus muid ag féachaint i dtreo 2025 agus ina dhiaidh sin, tá an ÚÁS tiomanta i gcónaí do nuálaíocht a chothú, cosaint tomhaltóirí a chur chun cinn, agus a chinntiú go leanann an córas árachais sláinte ag freastal ar riachtanais na sochaí atá ag teacht chun cinn. Táimid ar bís faoin obair atá romhainn agus faoin tionchar a bheidh aige ar mhuintir na hÉireann.

Ba mhaith liom mo bhuíochas a ghabháil le Bord agus Cathaoirleach an ÚÁS, le foireann an ÚÁS, lenár bpáirtithe leasmhara, agus lenár gcomhpháirtithe rialála as do thacaíocht agus do chomhoibriú leanúnach. Is trínár gcomhiarrachtaí gur féidir linn an dul chun cinn a léirítear sa tuarascáil seo a bhaint amach agus todhchaí níos sláintiúla a chruthú do chách.

Brian Lee

CEO/Cláraitheoir

Ár bhfís straitéiseach

OCuirtear san áireamh inár bplean straitéiseach trí bliana do 2022-2024 ról an ÚÁS mar rialtóir, soláthraí faisnéise do thomhaltóirí, comhairleoir don Aire Sláinte, coimeádaí an Chiste um Chothromú Riosca, agus eagraíocht inniúil, éifeachtach atá tiomanta do chaighdeáin rialachais den scoth.

Is straitéis uaillmhianach í ár straitéis, agus straitéis a bhfuil rún daingean againn í a chomhlíonadh. Táimid dírithe go háirithe ar rannpháirtíocht agus ar fhaisnéis tomhaltóirí, agus ar thábhacht ról an ÚÁS maidir leis an gCiste um Chothromú Riosca a bhainistiú agus maoirseacht a dhéanamh ar phríomhghnéithe eile de rialáil árachais sláinte. Ba mhaith linn go mbeadh tomhaltóirí árachais sláinte ar an eolas faoina roghanna sa mhargadh árachais sláinte príobháideach agus go mbeadh a gcearta ar eolas acu. Ba mhaith linn é a dhéanamh níos éasca do thomhaltóirí foghlaim faoi phleananna árachais sláinte agus cinntí a dhéanamh faoin bplean atá oiriúnach dóibh. Déanaimid taighde fairsing ar an margadh chun cabhrú linn an cuspóir sin a bhaint amach, agus leanaimid orainn ag cruthú caidreamh láidir lenár bpáirtithe leasmhara go léir d'fhonn muinín a chothú agus a choinneáil i ról an ÚÁS.

Tosaíochtaí Straitéiseacha

1. Rialáil árachais sláinte atá dírithe ar thomhaltóirí a chur chun cinn

2. Comhlíonadh agus cuntasacht a áirithiú tríd an dea-chleachtas rialála is fearr

3. Muinín tomhaltóirí a chothú agus tomhaltóirí a chumhachtú chun cinntí eolasacha a dhéanamh

4. Infheistíocht a dhéanamh in acmhainn dhigiteach chun ár gcumas a fheabhsú

5. Ár ndaoine a fhorbairt chun torthaí éifeachtacha agus ardchaighdeáin rialachais chorparáidigh a sheachadadh

Sna ranna seo a leanas tugtar breac-chuntas ar na príomhghnóthachtálacha atá bainte amach againn faoi gach ceann de na tosaíochtaí straitéiseacha.

1. Rialáil árachais sláinte atá dírithe ar thomhaltóirí a thiomáint

Tá an teicneolaíocht, an tsochaí agus seirbhísí sláinte ag teacht chun cinn go tapa, agus is é is aidhm don ÚÁS a chinntiú go bhfuil rialáil árachais sláinte fós oiriúnach do thimpeallacht agus riachtanais athraitheacha an tomhaltóra. Déanaimid measúnú leanúnach ar thimpeallacht an mhargaidh agus aithnímid athruithe riachtanacha ar rialacháin ionas go bhfanfaidh an Scéim um Chomhionannú Riosca oiriúnach don fheidhm agus go gcomhlíonfar léi ár bpríomhchuspóirí beartais.

1.1 Struchtúr rialála an mhargaidh

Tá córas rialála árachas sláinte príobháideach na hÉireann bunaithe ar phríomhphrionsabail rátála pobail, rollú oscailte, clúdach saoil, agus sochair íosta. Is é is aidhm dó a chinntiú nach gcosnaíonn árachas sláinte príobháideach níos mó dóibh siúd is mó a dteastaíonn sé uathu.

- Ciallaíonn rátáil phobail go ngearrtar an phréimh chéanna ar gach duine as plean ar leith, beag beann ar aois, ar inscne, agus ar staid reatha a sláinte nó ar staid dhóchúil a sláinte amach anseo. Tá lascainí ann do leanaí faoi bhun 18 mbliana d'aois, d'aosaigh óga agus do bhaill de ghrúpscéimeanna, agus rialacha áirithe a bhaineann le táillí breise (ualaí) nó tréimhsí creidiúnaithe i dtaca le rátáil phobail saoil.
    - Is córas é rátáil phobail feadh an tsaoil trína n-ardaíonn an phréimh a íocann daoine aonair as árachas sláinte leis an aois a théann siad isteach sa mhargadh árachais sláinte príobháideach, ach ní athraíonn sé maidir lena n-aois reatha. Baineann ualaí le daoine os cionn 34 bliana d'aois a thógann amach árachas sláinte príobháideach d'othair chónaitheacha den chéad uair. Féadfaidh duine aonair tréimhsí creidiúnaithe a fháil, áfach, ar féidir leo an t-ualú atá á chur i bhfeidhm a laghdú nó a bhaint.
- Ciallaíonn rollú oscailte agus clúdach saoil, ach amháin i gcúinsí atá rialaithe go docht, go gcaithfidh árachóirí sláinte glacadh le gach iarratasóir ar árachas sláinte. Ráthaítear an ceart do gach tomhaltóir a mbeartais a athnuachan beag beann ar a n-aois nó a stádas sláinte. Má bhíonn árachóir sláinte ag déanamh plean ar leith a thabhairt chun deiridh, tá rialacha dochta ann faoi cé chomh cosúil is a chaithfidh an plean malartach a thairgtear don tomhaltóir a bheith.
- Ciallaíonn sochair íosta nach mór do gach táirge árachais a sholáthraíonn cumhdach le haghaidh cóireáil ospidéil d'othair chónaitheacha leibhéal áirithe sochar a sholáthar ar a laghad.

1.2 Forbairtí rialála in 2024

Molann an ÚÁS nuashonruithe bliantúla ar an Scéim um Chomhionannú Riosca chun oibriú cothrom agus éifeachtach na Scéime a chinntiú. Mhol an ÚÁS na leasuithe seo a leanas ar an Acht Árachais Sláinte 1994:

- Chun méid na gcreidmheasanna atá le híoc ón gCiste um Chothromú Riosca a shonrú i leith aicmí áirithe daoine árachaithe, agus éilimh áirithe, ón 1 Aibreán 2025.
- Leasú iarmhartach a dhéanamh ar an Acht Comhdhlúite Dleachtanna Stampa 1999.
- Sainmhínithe a bhaineann leis an gcomhthiomsú éileamh ardchostais a leasú le bheith níos sonraí faoi na drugaí a d'fhéadfaí a áireamh mar chuid d'éileamh ardchostais.

Cuireadh na moltaí sin i bhfeidhm tríd an Acht Árachais Sláinte (Leasú) agus Sláinte (Táirgí Meanapáis a Sholáthar) 2024; achtaíodh iad i mí na Samhna 2024.

1.3 Rialacháin atá ar fáil go poiblí

In 2024, d'oibrigh an ÚÁS leis an gCoimisiún um Athchóiriú an Dlí chun leaganacha comhdhlúite d'ionstraimí reachtúla a chruthú. Tá naisc chuig na rialacháin chomhdhlúite sin ar fáil ar ár suíomh gréasáin.

Soláthraítear leo leaganacha inléite de phríomhrialacháin árachais sláinte a leasaíodh i mblianta feidhme an Achta Árachais Sláinte agus leanfar de bheith á nuashonrú i gcás aon athruithe amach anseo.

1.4 Margadh árachas sláinte na hÉireann in 2024

Déanann an ÚÁS monatóireacht agus taighde ar an margadh árachais sláinte agus ar earnálacha gaolmhara in Éirinn. Faighimid dhá thuairisceán ó árachóirí a chuireann bonn eolais faoinár n-anailís: tuairisceáin ráithiúla tobhaigh agus tuairisceáin faisnéise débhliantúla. Bainimid úsáid as na sonraí sin chun feasachán ráithiúil agus tuarascáil mhargaidh bhliantúil don phobal a fhoilsiú. Leis na sonraí a thugaimid maidir le praghsanna, custaiméirí, pleananna, éilimh a íocann árachóirí sláinte, agus faid fanachta ag othair in ospidéil tugtar léargas den scoth ar an margadh, rud a ligeann dúinn tomhaltóirí a chur ar an eolas faoina roghanna agus rud a chabhraíonn linn tuiscint a fháil ar an gcaoi a n-idirghníomhaíonn tomhaltóirí leis an margadh. Leis an tuiscint sin dúinn bímid in ann a aithint cé na rialacháin a d'fhéadfadh a bheith le cur in oiriúint do dhálaí athraitheacha an mhargaidh. Seo thíos achoimre ar threochtaí sa mhargadh árachais sláinte in 2024:

Forbairtí agus treochtaí árachais sláinte do 2024

Líon na ndaoine a bhfuil árachas sláinte acu

2.52 milliún duine a bhfuil árachas sláinte acu

46% den daonra iomlán Méadú

1.3% ó 2023

Laghdú ar líon na leanaí faoi árachas

Praghsanna

€1,740 is é an meánphréimh

12.2% is ea an meánathrú praghais ar phleananna aonair

44% níos mó ar an meán á íoc ag daoine os cionn 65 bliana d'aois

Pleananna maidir le hárachas sláinte

333 phlean

50% de na daoine ar cheann de 32 phlean

27 bplean ar scor

15 phlean nua tugtha isteach

Éilimh

Árachóirí sláinte ioncam préimhe san iomlán €3.6 billiún

Éilimh síos 9% ar 2023

Éilimh ospidéil phoiblí a laghdú

An t-ospidéal príobháideach agus éilimh eile a mhéadú

Is féidir tuilleadh eolais a fháil inár dTuarascáil Mhargaidh 2024, atá ar fáil ar ár **suíomh gréasáin**.

2. Comhlíonadh agus cuntasacht a áirithiú

Is príomhthosaíocht don eagraíocht é muinín an phobail agus an tionscail i ról an ÚÁS. Ceann de na bealaí ina ndéanaimid muinín an phobail a chothú ná trína chinntiú go gcomhlíonann na hárachóirí a n-oibleagáidí faoin Acht Árachais Sláinte. Chuige sin, tá na nithe seo a leanas á ndéanamh againn:

- An Scéim um Chomhionannú Riosca a bhainistiú;
- íocaíochtaí a phróiseáil faoin gCiste um Chomhionannú Riosca;
- measúnú a dhéanamh maidir le cé acu an bhfuil róchúiteamh ar aon árachóir ón gCiste um Chothromú Fiontar mar thoradh ar an Scéim um Chomhionannú Riosca; agus,
- comhlíonadh gnéithe eile den reachtaíocht árachais sláinte a áirithiú.

2.1 Irish Risk Equalisation Scheme Scéim na hÉireann um Chomhionannú Riosca

- Is próiseas é comhionannú riosca arb é is aidhm dó aghaidh a thabhairt ar dhifríochtaí i gcostais éilimh árachóirí mar gheall ar dhifríochtaí i stádas sláinte a mball. Is éard atá i gceist le comhionannú riosca íocaíochtaí le hárachóirí nó uathu a bhaineann le próifíl riosca agus éilimh a mball.

Tá dhá phríomhfheidhm ag an ÚÁS faoin Scéim um Chomhionannú Riosca:

- Cuirimid moltaí faoi bhráid an Aire Sláinte gach bliain maidir le leibhéal na gcreidmheasanna atá iníoctha faoin scéim agus maidir leis an dleacht stampála a ghabhann léi.
- Riarann muid an Ciste um Chomhionannú Riosca.

Is iad seo a leanas príomhghnéithe na Scéime um Chomhionannú Riosca:

- Bailítear tobhach árachais sláinte arna rátáil ag an bpobal ar gach beartas árachais sláinte mar dhleacht stampála agus íocann na hárachóirí leis na Coimisinéirí Ioncaim é ar bhonn ráithiúil. Íocann na Coimisinéirí Ioncaim an tobhach ráithiúil sin leis an gCiste um Chomhionannú Riosca de chuid an ÚÁS.
- Tá creidmheasanna préimhe um chomhionannú riosca iníoctha i leith daoine breacaosta atá árachaithe; athraíonn siad bunaithe ar aois, inscne agus leibhéal cumhdaigh.
- Tá creidmheasanna um chomhionannú riosca iníoctha maidir le héilimh ospidéil, ar a dtugtar creidmheasanna úsáide ospidéil. Tá méid seasta iníoctha ón gCiste um Chomhionannú Riosca do gach fanacht othair chónaithigh thar oíche agus do gach cás lae a chaitheann duine árachaithe i gcóiríocht ospidéil phríobháidigh in ospidéal poiblí nó príobháideach.
- Cúitíonn creidmheasanna comhthiomsaithe éileamh ardchostais árachóirí go díreach do chomhaltaí a bhfuil a gcostais éilimh i dtréimhse 12 mhí i bhfad níos airde ná meán an mhargaidh.

Cuireann na hárachóirí isteach éilimh chreidmheasa um chomhionannú riosca agus tuairisceáin chuig an ÚÁS lena mbailíochtú agus lena n-íoc. B'ionann íocaíochtaí creidmheasa cothromaithe riosca in 2024 agus €801 mhilliún (lena n-áirítear €31 mhilliún in íocaíochtaí comhthiomsaithe éileamh ardchostais). B'ionann dleacht stampála a íocadh isteach sa chiste in 2024 agus €828 milliún.

2.2 Measúnú róchúitimh

Déanaimid measúnú freisin an ndéanann an Scéim um Chomhionannú Riosca róchúiteamh d'aon árachóir, rud a chuireann ar a gcumas níos mó ná brabús réasúnta a thuilleamh. Tá sé sin bunaithe ar cibé acu a sháraíonn nó nach sáraíonn toradh árachóra ar ollmhéid athárachais díolacháin agus gan gníomhaíochtaí infheistíochta a áireamh ráta toraidh réamhshocraithe in aghaidh na bliana, arna ríomh ar bhonn rollach trí bliana. Má chinneann an ÚÁS, tar éis próiseas cothrom críochnúil, faoi na hAchtanna Árachais Sláinte go ndearnadh róchúiteamh ar árachóir, ní mór don árachóir méid an róchúitimh a aisíoc leis an gCiste um Chomhionannú Riosca.

Don tréimhse 2021-2023, gach bliain san áireamh, rinneamar meastóireacht agus anailís ar an bhfaisnéis a chuir an triúr rannpháirtithe ar fáil dúinn sa Scéim um Chomhionannú Riosca agus chinneamar nár tugadh róchúiteamh do na hárachóirí mar thoradh ar an Scéim um Chomhionannú Riosca. D'fhoilsíomar an leagan atheagraithe den Tuarascáil Róchúitimh ar ár suíomh gréasáin agus chuireamar leagan neamhfholaithe ar fáil don Aire Sláinte (arna iarraidh sin).

Leasaíodh na hAchtanna Árachais Sláinte chun an toradh uasta incheadaithe ar bhrabús díolacháin thairbhithe na Scéime um Chomhionannú Riosca a athrú go 6% ar feadh tréimhsí trí bliana dar tús 2022-2024.

2.3 Cigireachtaí

2.3.1 An Ciste um Chomhionannú Riosca

Déanaimid cigireachtaí bliantúla ar gach duine de na hárachóirí lena chinntiú go gcomhlíontar rialacháin an Chiste um Chomhionannú Riosca. Tuairiscímid ar aon réimsí neamhchomhlíonta agus tugaimid breac-chuntas ar na torthaí agus ar na gníomhaíochtaú molta ba chóir do na hárachóirí a dhéanamh chun aghaidh a thabhairt ar an neamhchomhlíonadh sin.

Léirítear leis na cigireachtaí an tábhacht a bhaineann le slándáil agus riar éifeachtúil an Chiste um Chomhionannú Riosca, agus lena chinntiú go bhfuil rialuithe láidre i bhfeidhm chun éilimh incháilithe ar an Scéim um Chomhionannú Riosca a fhíorú agus a íoc. In 2024, d'fhoilsíomar Tuarascálacha Cigireachta na Scéime um Chomhionannú Riosca do 2021 agus 2022 ar ár suíomh gréasáin.

2.3.2 Tuairisceáin faisnéise

Rinne an ÚÁS cigireacht ar gach ceann d'aighneachtaí tuairisceán faisnéise na n-árachóirí in 2024, atá mar chuid de mholadh bliantúil na Scéime um Chomhionannú Riosca don Roinn Sláinte. D'eisíomar litreacha maidir le torthaí cigireachta chuig gach árachóir ina leagtar amach na torthaí, na feabhsúcháin riachtanacha, agus dáta cur chun feidhme, chomh maith le moltaí dea-chleachtais.

Leagtar béim sna cigireachtaí ar a thábhachtaí atá timpeallacht láidir rialaithe agus cur i bhfeidhm agus léirmhíniú iomchuí na reachtaíochta is infheidhme, chomh maith le teagmháil rialta idir gach árachóir agus a gcuntasóir neamhspleách. Foilsíodh an tuarascáil iomlán in 2025 agus tá sí le fáil ar ár suíomh gréasáin.

2.3.3 Pleananna ar scor

Cuireadh ar scor roinnt pleananna árachais sláinte d'othair chónaitheacha lena n-athnuachan le linn 2024. Nuair a dhúnann árachóir plean othair chónaithigh le haghaidh athnuachana, ní mór dóibh plean malartach atá comhchosúil go cuí a thairiscint. Leagtar amach na rialacha maidir le cé chomh cosúil is a chaithfear an plean malartach a bheith in alt 9 den Acht Árachais Sláinte, 1994 (arna leasú).

Rinne an ÚÁS iniúchadh ar chomhlíonadh na rialachán sin ag árachóirí. Rinneadh an chigireacht sin i gcomhar le Banc Ceannais na hÉireann, arb é ceann dá chuspóirí a chinntiú go bhfuil leasanna tomhaltóirí daingnithe ar gach slí lena n-áirítear neamh-athnuachan conarthaí.

Níor aimsigh an ÚÁS aon fhianaise nár chomhlíon na hárachóirí na riachtanais. Chinn an ÚÁS go raibh sochair othar cónaitheach mar an gcéanna, nó nach raibh an méid iomarcach le haghaidh sochair othar cónaitheach ar an gconradh athsholáthair os cionn €100 níos mó ná an méid coibhéiseach barrachais a cuireadh ar fáil sa chonradh neamh-athnuaite.

3. Muinín tomhaltóirí a chothú agus tomhaltóirí a chumhachtú chun cinntí eolasacha a dhéanamh

Is é aidhm an ÚÁS an próiseas siopadóireachta árachais sláinte a dhéanamh chomh simplí agus is féidir. Cuirimid faisnéis atá saor in aisce, neamhchlaonta, cuimsitheach agus cruinn ar fáil chun tomhaltóirí a chur ar an eolas faoina gcearta agus chun tomhaltóirí a chumhachtú chun cinntí eolasacha a dhéanamh. Bainimid úsáid as raon leathan straitéisí rannpháirtíochta chun teacht ar thomhaltóirí agus feasacht ar an ÚÁS a mhéadú mar údarás neamhspleách iontaofa.

Tá ról lárnach ag an taighde maidir le riachtanais na dtomhaltóirí a thuiscint, agus úsáideann an ÚÁS a chuid eolais agus tuisceana ar an margadh árachais sláinte chun a aithint conas a idirghníomhaíonn tomhaltóirí leis an margadh, cad iad na treochtaí atá ann faoi láthair, agus cad iad na bacainní atá ann maidir le géarshiopadóireacht a dhéanamh agus táirgí a chur i gcomparáid lena chéile, agus maidir le pleananna nó soláthraithe a athrú.

3.1 Rannpháirtíocht tomhaltóirí

3.1.1 Líne chabhrach faisnéise do thomhaltóirí

Is féidir le tomhaltóirí teagmháil a dhéanamh leis an ÚÁS ar an bhfón agus trí ríomhphost le haon cheisteanna nó gearáin faoi árachas sláinte. In 2024, fuaireamar 10,425 cheist ó dhaoine sa phobal. Ba é an chúis ba choitianta a ndeachaigh tomhaltóirí i dteagmháil linn ná iarraidh ar chomparáid a dhéanamh idir táirgí árachais sláinte (67% de na fiosruithe iomlána). I measc na gceisteanna coitianta eile bhí:

- Tréimhsí feithimh
- Pobalrátáil feadh saoil
- Leibhéal an chumhdaigh ar phlean áirithe
- Éilimh agus barrachais

3.1.2 Suíomh Gréasáin

Ar ár suíomh gréasáin tugtar eolas do thomhaltóirí ar raon ábhar lena n-áirítear rátáil phobail feadh an tsaoil, pleananna a chealú agus a aistriú, agus tréimhsí feithimh. Tá uirlis comparáide árachais sláinte ar ár suíomh gréasáin freisin a ligeann do thomhaltóirí suas le ceithre phlean a chur i gcomparáid ag an am céanna.

In 2024, bhí thart ar 294,000 úsáideoir uathúil ar ár suíomh gréasáin. Ba í an uirlis chomparáide an chuid ba mhó ar tugadh cuairt uirthi ar an suíomh gréasáin, agus ba iad "tréimhsí feithimh", "rátáil phobail feadh an tsaoil", agus "ceisteanna coitianta" na leathanaigh faisnéise ba choitianta a ndeachaigh tomhaltóirí i gcomhairle leo.

3.2 Fógraíocht agus poiblíocht

3.2.1 Fógraíocht agus na meáin shóisialta

In 2024, bhí dhá fheachtas fógraíochta ar siúl againn:

- I bhfeachtas feasachta ginearálta ó mhí Dheireadh Fómhair 2023 go mí an Mhárta 2024 díríodh ar fheasacht ar an ÚAS a ardú le linn na míonna is gnóthaí maidir le hathnuachan árachais sláinte, ar thomhaltóirí a spreagadh chun cuairt a thabhairt ar ár suíomh gréasáin nó teagmháil a dhéanamh linn mar fhoinse faisnéise neamhspleách saor in aisce; agus
- Bhí feachtas maidir le tréimhsí feithimh i mí an Mheithimh agus i mí Iúil 2024 dírithe ar thomhaltóirí a chur ar an eolas faoi thréimhsí feithimh agus tomhaltóirí a spreagadh chun géarshiopadóireacht a dhéanamh.

Bhaineamar úsáid as meáin éagsúla chun teacht ar thomhaltóirí, lena n-áirítear raidió, podchraoltaí in-léite, físeán- ar-éileamh, agus taispeáint dhigiteach. Shroich muid tomhaltóirí i rith na bliana freisin ag baint úsáid as fógraíocht cuardaigh íoctha agus fógraíocht ar na meáin shóisialta.

Chomh maith le fógraíocht íoctha ar na meáin shóisialta, chuireamar ábhar orgánach (neamhíoctha) ar fáil ar fud ár mbealaí meán sóisialta, lena n-áirítear Facebook, Instagram, agus LinkedIn. Bhaineamar úsáid as na hardáin sin chun eolas úsáideach a roinnt faoi ghnéithe éagsúla d'árachas sláinte, mar shampla leideanna chun beartas a roghnú agus bealaí chun airgead a shábháil, agus chun taighde agus nuacht tionscail a roinnt. In 2024, dhírigh muid ar ábhar físe a ghin fostaithe as ar eascair breis tuairimí agus rannpháirtíochta.

3.2.2 Events and publicity

Reáchtáil an ÚÁS a chéad chomhdháil i mí Mheán Fómhair 2024 in Ionad Comhdhála Ríoga Bhaile Átha Cliath. Ba é ábhar na comhdhála ná "Tomhaltóirí a chumhachtú chun cinntí eolasacha a dhéanamh", agus an príomh-aitheasc á thabhairt ag Colm Burke, T.D., an tAire Stáit sa Roinn Sláinte agus freagracht speisialta aige as Sláinte Poiblí, Folláine agus an Straitéis Náisiúnta Drugaí, Ag an gcomhdháil freisin bhí cainteoirí agus baill phainéil ó Bhanc Ceannais na hÉireann, ón Institiúid Taighde Eacnamaíochta agus Sóisialta, ón gCoimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí, ón Ombudsman Seirbhísí Airgeadais agus Pinsean, agus ón Líonra Coigeartaithe Riosca, grúpa idirnáisiúnta gairmithe agus acadóirí tionscail a dhéanann speisialtóireacht i dtionscal an árachais sláinte. D'fhreastail páirtithe leasmhara ón tionscal árachais, ón earnáil cúraim sláinte, ó ranna rialtais, agus ó rialtóirí Stáit eile ar an gcomhdháil.

Figure 1: HIA CEO Brian Lee, Minister Colm Burke, and HIA Chairperson Patricia Byron

Fíor 1: Príomhfheidhmeannach ÚÁS Brian Lee, an tAire Colm Burke, agus Cathaoirleach an ÚÁS Patricia Byron

Fíor 2: Brian Lee, Patricia Byron, Liam Sloyan (Ombudsman Seirbhísí Airgeadais agus Pinsean), Sharon Donnery (Banc Ceannais na hÉireann), Gráinne Griffin (An Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí)

Ghlac an ÚÁS páirt freisin sa Chraobhchomórtas Náisiúnta Treabhdóireachta i mí Mheán Fómhair 2024, agus sa Seó 50 Plus in áiteanna éagsúla ar fud na hÉireann i rith na bliana. Thug na himeachtaí sin an deis dúinn idirghníomhú le raon leathan tomhaltóirí agus ár bpróifíl a ardú.

Chomh maith le himeachtaí, d'eisigh an ÚÁS roinnt preaseisiúintí in 2024 faoinár ngníomhaíocht agus ár dtaighde féin agus mar fhreagairt ar nuashonruithe tionscail. Bhíomar le feiceáil i roinnt asraonta sna meáin náisiúnta agus réigiúnacha agus fuaireamar iarratais ar thuairimí uathu, an Irish Times, an Irish Examiner, agus RTÉ ina measc. Rinne baill den fhoireann bainistíochta sinsearaí agallaimh ar stáisiúin raidió náisiúnta agus áitiúla araon, rud a thug deis dúinn ár dteachtaireachtaí a scaipeadh ar fud na tíre agus ár bpróifíl a ardú mar rialtóir an árachais sláinte phríobháidigh.

4. Infheistiú i gcumas digiteach chun ár gcumais a fheabhsú

Tá an ÚÁS tiomanta do na hacmhainní agus na cumais a bhunú a theastaíonn chun a chinntiú go bhforbraíonn agus go gcothaíonn sé bonneagar teicniúil atá slán, ar fáil go forleathan, agus oiriúnach le húsáid, agus a ligeann dár bhfoireann rochtain a fháil go héasca ar na córais agus ar an bhfaisnéis is gá.

4.1 Ár bpróisis a fheabhsú

4.1.1 Cibearshlándáil

Bímid ag cur le cosaint ár sonraí agus ár gcóras go leanúnach agus ag ardú feasachta ar an ról atá ag foireann maidir leis an eagraíocht a chosaint ar chibearionsaithe. Tá freagraí láidre téarnaimh i bhfeidhm againn freisin chun tacú le pleananna leanúnachais gnó na heagraíochta.

Rinneadh iniúchadh ar ár n-ullmhacht chibearshlándála in 2023 agus cuireadh na moltaí uaidh sin i bhfeidhm go hiomlán. Tá iniúchadh ullmhachta cibearshlándála eile á phleanáil againn in 2025 chun a fháil amach cad iad na leochaileachtaí breise a d'fhéadfadh a bheith againn.

4.1.2 Córais sonraí

Tá an ÚÁS bunaithe ar shonraí agus tá roinnt córas nua tugtha isteach aige chun cabhrú linn níos mó sonraí a bhailiú agus a anailísiú. Bainimid úsáid as ardán bunachar sonraí bunaithe ar Microsoft Azure chun cabhrú linn sonraí a bhailiú ar ár Scéim um Chomhionannú Riosca agus ár gCiste um Chomhionannú Riosca agus úsáidimid na sonraí a bhailítear chun anailísíocht agus tuarascálacha níos fearr a ghiniúint. Maidir lenár gcóras arb í líne chabhrach í do thomhaltóirí, úsáidimid meascán de Zoom agus Zendesk chun sonraí ar ardchaighdeán a bhailiú agus tuarascálacha agus anailísíocht léirsteanach a ghiniúint.

Ligeann an bailiú agus an anailís sonraí sin don ÚÁS a bheith níos eolaí agus a bheith bainistithe níos fearr, ar mhaithe leis an tomhaltóir agus ar mhaithe leis an tionscal araon.

4.2 Stóinseacht ár gCiste um Chomhionannú Riosca a mhéadú

4.2.1 An Scéim um Chomhionannú Riosca

Bainistíonn an ÚÁS méideanna suntasacha sonraí chun a fheidhmeanna a chomhlíonadh. Áirítear leis sin sonraí éilimh ó na hárachóirí sláinte chun íocaíocht ón gCiste um Chomhionannú Riosca a éascú, agus faisnéis faoi shealbhóirí árachais sláinte. Le tabhairt isteach chreidmheas an chomhthiomsaithe éileamh ardchostais i mí Aibreáin 2022, cuireadh agus cuirfear i bhfad níos mó sonraí faoi bhráid an ÚÁS mar chuid den mheasúnú ar éilimh ar chomhthiomsú ardchostais. B'ionann íocaíochtaí in 2024 maidir le creidmheasanna comhionannaithe riosca agus €801.2 milliún (lena n-áirítear creidmheasanna comhthiomsaithe éileamh ardchostais de €31.1 milliún), agus b'ionann tobhaigh árachais sláinte rátáilte don phobal a íocadh isteach sa chiste in 2024 agus € =828.3 milliún.

5. Ár ndaoine a fhorbairt chun torthaí éifeachtacha agus ardchaighdeáin rialachais chorparáidigh a sheachadadh

Aithníonn an ÚÁS gurb iad a fhoireann an tsócmhainn is tábhachtaí atá aige. Is é is aidhm dúinn ár bhfoireann a fhorbairt go leanúnach agus tacú leo chun ár gcumas lenár gcuspóirí straitéiseacha a bhaint amach a mhéadú. Cuirimid ardchaighdeáin rialachais i bhfeidhm inár n-oibríochtaí, agus déanaimid riosca a bhainistiú go gníomhach.

5.1 Developing our people

. Tá forbairt ghairmiúil leanúnach ar cheann dár bpríomhthosaíochtaí agus cinntítear léi go bhfuil eolas agus scileanna laistigh den eagraíocht ag teacht go leanúnach le tosaíochtaí straitéiseacha an ÚÁS. Chuireamar cúrsaí oiliúna agus forbartha gairmiúla ar fáil dár bhfoireann i rith 2024 ar réimse ábhar, lena n-áirítear TF, margaíocht dhigiteach, sláinte agus sábháilteacht, cosaint sonraí, agus rialachas agus riosca. Tá sé riachtanach ár bhfoireann a uasoiliúint chun an t-eolas atá ar fáil laistigh dár n-eagraíocht a fhorbairt agus chun a chinntiú go bhfuil na scileanna agus na hinniúlachtaí riachtanacha againn chun ár gcuspóirí a bhaint amach.

Fíor 3: Foireann an ÚÁS. Ar chúl, ó chlé go deas: Leah Byrne, Michael McNaughton, Cormac Delaney, Sinead Pembroke, Áine Murphy, Adrienne Smith, Eithne Rafferty, Ethelbert Ekoba, Faye Murphy, agus Eoin Livingston. Chun tosaigh, ó chlé go deas: Christina Prendergast, Síle Hanley, Brian Lee, Catherine O’Reilly, agus Laura Reidy.

In 2024, d'oibríomar chun cultúr comhionannais, éagsúlachta agus ionchuimsitheachta a chur chun cinn ar fud ár n-eagraíochta agus chuireamar folláine na foirne chun cinn go gníomhach trí Chlár Cúnaimh d'Fhostaithe chomh maith le tionscnaimh folláine agus imeachtaí sóisialta arna n-eagrú ag Coiste Folláine an ÚÁS.

5.2 Rialachas Corparáideach

5.2.1 Cód cleachtais rialachais chorparáidigh

Comhlíonann an ÚÁS an Cód Cleachtais athbhreithnithe um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016) a tháinig i bhfeidhm an 1 Meán Fómhair 2016.

5.2.2 Eitic in Oifig Phoiblí

Tá an ÚÁS san áireamh in Ionstraim Reachtúil Uimh. 699 de 2004 chun críocha na nAchtanna um Eitic in Oifigí Poiblí, 1995 agus 2001. Tá a ndualgais faoin reachtaíocht sin comhlíonta ag baill an Bhoird an ÚÁS agus ag baill foirne ábhartha an ÚÁS.

5.2.3 Nochtadh cosanta

De réir Alt 21 den Acht um Nochtadh Cosanta, 2014, bhunaigh agus coinníonn an ÚÁS nósanna imeachta d'fhostaithe reatha nó d'iarfhostaithe chun nochtadh cosanta a dhéanamh maidir leis an ÚÁS agus a chuid oibre agus chun déileáil le nochtadh den sórt sin. Tá faisnéis scríofa faoi na nósanna imeachta sin curtha ar fáil do gach fostaí. Tá beartas an ÚÁS le fáil ar a suíomh gréasáin ag www.hia.ie/about-us/governance.

In 2024, ní dhearnadh aon nochtadh don ÚÁS faoin Acht um Nochtadh Cosanta 2014.

5.2.4 Cearta an Duine agus Comhionannas

De réir Alt 42 den Acht um Choimisiún na hÉireann um Chearta an Duine agus Comhionannas, 2014 tá nósanna imeachta bunaithe agus á gcothabháil ag an ÚÁS chun deireadh a chur le hidirdhealú, comhionannas a chur chun cinn agus cearta daonna daoine a úsáideann seirbhísí an ÚÁS, daoine a bhfuil tionchar ag a chuid beartas orthu, agus daoine atá fostaithe ag an ÚÁS a chosaint.

In 2024, ní dhearnadh aon nochtadh don ÚÁS faoin Acht fá Choimisiún na hÉireann um Chearta an Duine agus Comhionannas, 2014.

5.2.5 Teangacha oifigiúla

In 2024, bhuail foireann an ÚÁS le hionadaí ón gCoimisinéir Teanga chun tuilleadh tuisceana a fháil ar ár bhfreagrachtaí maidir leis an nGaeilge.

Chomh maith leis sin, chuir an ÚÁS oiliúint i bhfeidhm don fhoireann chun freastal níos fearr ar ár ndualgas seirbhísí a chur ar fáil i nGaeilge.

5.2.6 Saoráil faisnéise agus ceisteanna parlaiminteacha

Leanann an ÚÁS ag comhlíonadh a oibleagáidí maidir leis an Acht um Shaoráil Faisnéise (SF) 2014. In 2024 fuair an ÚÁS iarratas amháin um Shaoráil Faisnéise. Diúltaíodh don iarratas. Thug an ÚÁS freagraí ar naoi gceist pharlaiminte.

5.2.7 Tuarascáil bhliantúil agus cuntais.

Ullmhaíodh na cuntais bhliantúla do 2024 don ÚÁS agus don Chiste um Chomhionannú Riosca (arna riar ag an ÚÁS) agus cuireadh faoi bhráid Oifig an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste iad lena n-iniúchadh. Déanfaidh an oifig sin iniúchadh ar na cuntais sin in 2025.

5.2.8 An Coiste Iniúchóireachta agus Riosca/iniúchadh inmheánach

Leagtar amach feidhmeanna an ÚÁS in Alt 21(1) de na hAchtanna Árachais Sláinte. Bhunaigh an Bord ÚÁS Coiste Iniúchóireachta agus Riosca arb é a fheidhm tacú leis an ÚÁS maidir lena fhreagracht as saincheisteanna riosca, rialaithe agus rialachais, agus dearbhú gaolmhar.

5.3 Bainistiú riosca

Tá an ÚÁS neamhchosanta ar rioscaí straitéiseacha, oibríochtúla, airgeadais agus eile éagsúla agus é i mbun a róil agus a fheidhmeanna. Tá sé mar aidhm againn na rioscaí sin go léir a bhainistiú agus a mhaolú a luaithe a mheastar nó a thagann siad chun cinn.

Tá riosca teoranta agus bainistithe san ÚÁS trí ghníomhaíochtaí atá leabaithe inár bpróisis, inár n-athbhreithnithe foirmiúla, agus athbhreithniú agus faomhadh ag CIR an ÚÁS agus ag an mBord ar athruithe ar an gClár Riosca Corparáideach, ina n-aithnítear na príomhrioscaí don eagraíocht. Déantar na léirmheasanna seo trí huaire in aghaidh na bliana, nó níos minice más gá.

Tá beartas cuimsitheach bainistithe riosca i bhfeidhm againn agus próisis bhainistíochta riosca ghaolmhara a fheidhmíonn ar fud na heagraíochta. Is ar Bhord an ÚÁS atá an fhreagracht deiridh as córas rialuithe inmheánacha an ÚÁS lena n-áirítear bainistíocht riosca. Tá Bord an ÚÁS freagrach as beartas bainistíochta riosca na heagraíochta a cheadú lena n-áirítear fonn riosca agus monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht an chórais fhoriomláin um bainistíocht riosca. Tá freagrachtaí ar bhainistíocht, ar fhoireann, ar Phríomhoifigeach Riosca an ÚÁS agus ar an gCoiste Iniúchóireachta agus Riosca maidir le gealltanais Bheartas Riosca an ÚÁS a chomhlíonadh.

Tá sonraí phríomhrioscaí agus éiginnteachtaí an ÚÁS, amhail an Nollaig 2024, le fáil inár mBeartas Bainistíochta Riosca.

5.4 Ídiú fuinnimh

Tá sprioc leagtha síos ag an rialtas don earnáil phoiblí maidir le sábháil éifeachtúlachta fuinnimh 50% faoi 2030. Tá oifig amháin ag an ÚÁS i bhfoirgneamh oifige il-áitíochta, agus tuairiscímid ar ár bhfeidhmíocht fuinnimh d'Údarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann de réir Ionstraim Reachtúil 426 de 2014 – Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Seirbhísí Éifeachtúlachta agus Fuinnimh um Úsáid Deireadh Fuinnimh) 2009.

In 2024, d'ídigh an ÚÁS 17,616.06 kWh d'fhuinneamh, arb é atá ann:

- 13,688.1kWh (2023: 9,961.36 kWh) leictreachais agus
- 3,927.96kWh (2023: 385.62 kWh) de bhreoslaí iontaise (téamh)

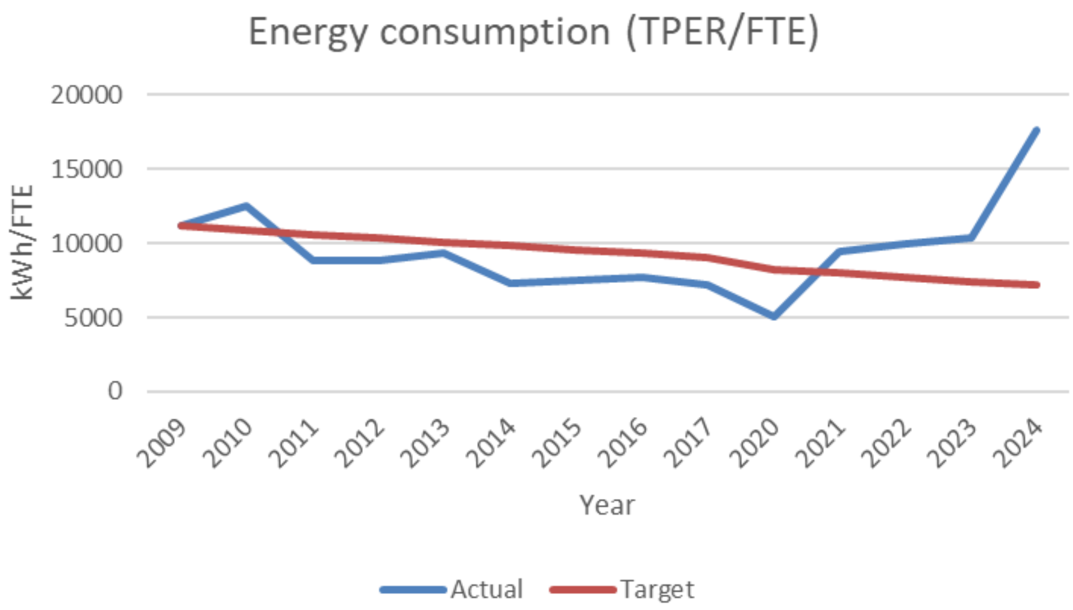

Fíor 4: Úsáid fuinnimh go stairiúil go dtí seo

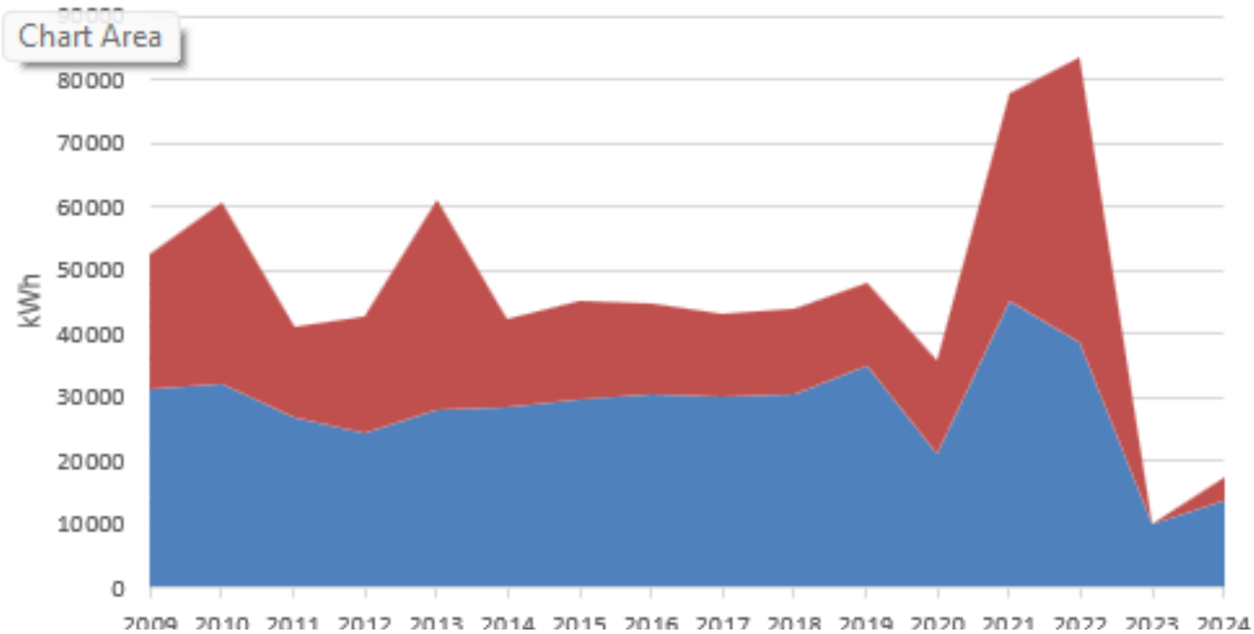

Fíor 5: Úsáid fuinnimh go stairiúil go dtí seo arna miondealú de réir fuinneamh teirmeach (gás) agus leictreachais

Léirítear i bhFíor 4 agus i bhFíor 5 an fheidhmíocht fuinnimh stairiúil don ÚÁS ag tosú ag an mbliain bhunlíne 2009 suas go dtí 2024. Mar thoradh ar aistriú chuig oifig nua ina bhfuil úsáid shuntasach fuinnimh ach áitíocht íseal in 2021/2022 chomh maith le foirmle chionroinnte ionsaitheach sa tréimhse sin, tá úsáid an-ard le feiceáil. Leasaíodh an fhoirmle sin in 2023 chun lorg an ÚÁS san fhoirgneamh a léiriú ar bhealach níos fearr. Tá méadú ar líon na foirne in 2024 tar éis olltomhaltas a mhéadú. Tá an ÚÁS ag déanamh dlúthmhonatóireachta ar a úsáid fuinnimh agus tá sé ag spreagadh tionscadail éifeachtúlachta fuinnimh inár bhfoirgneamh trínár rannpháirtíocht sa chuideachta bainistíochta. Chun aghaidh a thabhairt ar an tomhaltas méadaithe sin, tá sé beartaithe ag an ÚÁS tionscadail coigilte fuinnimh a chur i bhfeidhm lena n-áirítear cláir feasachta don fhoireann, agus soláthar atá tíosach ar fhuinneamh.

An tÚdarás Árachas Sláinte

Tuarascáil agus Ráitis Airgeadais don bhliain an 1 Eanáir 2024 go an 31 Nollaig 2024

Chuig an Aire Sláinte

I gcomhréir le téarmaí Alt 32(2) den Acht Árachais Sláinte, 1994, cuireann an tÚdarás Árachas Sláinte a Thuarascáil agus a Chuntais i láthair don tréimhse dhá mhí dhéag dar críoch an 31 Nollaig 2024.

An tÚdarás Árachas Sláinte

Tuarascáil agus Ráitis Airgeadais

Clár Ábhair

Faisnéis faoin mBord 28

An Ráiteas ar Rialachas agus Tuarascáil na gComhaltaí Boird 29

Ráiteas ar Rialú Inmheánach 39

Tuarascáil an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste 44

Ráitis Airgeadais 52

Faisnéis faoin mBord

Na Comhaltaí Boird:	Patricia Byron (Cathaoirleach) Caroline Barlow Michael A. O'Sullivan Damien McShane John Armstrong Dr John Evans Michael Harnett
Príomhfheidhmeannach/ Cláraitheoir	Brian Lee (ceapadh é an 4 Meitheamh 2024) Ray Dolan (Eatramhach, d'éirigh sé as an 3 Meitheamh 2024)
Rúnaí:	Deirdre Coleman (ceapadh í an 19 Meitheamh 2025) Ursula Moran (BDO) (ceapadh í an 22 Bealtaine 2024, d'éirigh sí as 19 Meán Fómhair 2025) Michelle Keane (BDO) (d'éirigh sí as an 21 Bealtaine 2024)
Baincéirí:	AIB plc. 7/12 Sráid an Dáma Baile Átha Cliath 2
Iniúchóirí:	Oifig an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste 3A Sráid an Mhéara Uachtarach Baile Átha Cliath 1 D01PF72
Oifigí:	Teach Beaux Lane Sráid Mercer Íochtarach Baile Átha Cliath 2 D02 DH60

An Ráiteas ar Rialachas agus Tuarascáil na gComhaltaí Boird

Rialachas

Bunaíodh ÚÁS le hOrdú ón Aire an 1 Feabhra 2001, faoin Acht Árachais Sláinte, 1994 arna leasú (na "hAchtanna Árachais Sláinte"). Le Sceideal 1 den Acht Árachais Sláinte bunaítear ÚÁS mar chomhlacht corparáideach mar aon leis na socruithe maidir leis an gCathaoirleach agus Comhaltaí Boird a cheapadh. Tá Bord ÚÁS comhdhéanta de sheachtar comhaltaí a cheapann an tAire Sláinte, agus ceaptar duine acu mar Chathaoirleach.

Tá Rialacha Gnó (Téarmaí Tagartha) curtha i bhfeidhm ag ÚÁS lena leagtar amach na socruithe maidir le ballraíocht an Bhoird, gairm agus tionól cruinnithe, ról Rúnaí ÚÁS agus dualgais agus freagrachtaí tuairiscithe ÚÁS. Tá na Rialacha ag teacht leis an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú 2016 (an Cód) arna fhoilsiú ag an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta PFN agus Athchóirithe i mí Lúnasa 2016.

Tá na socruithe sin infheidhme freisin maidir leis an gCiste um Chomhionannú Riosca, as a bhfuil ÚÁS freagrach faoi na hAchtanna.

Struchtúr Eagraíochta

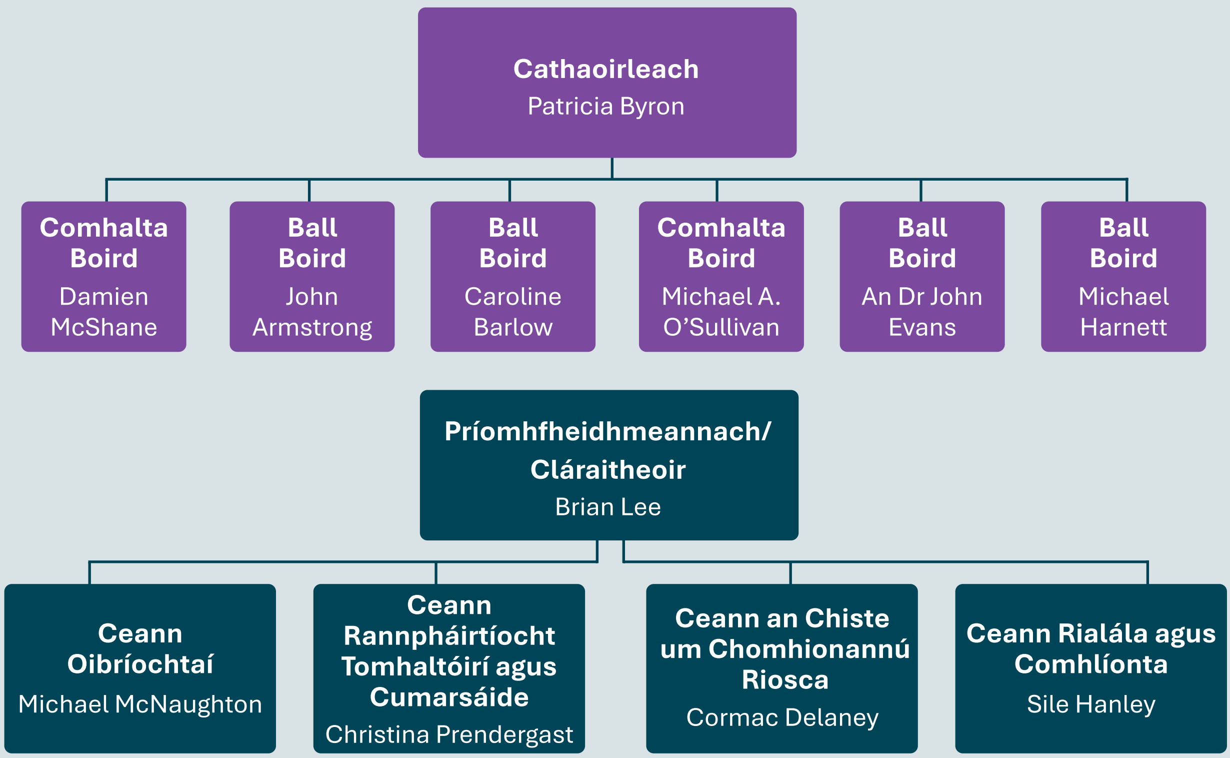

Tá feidhmeanna ÚÁS leagtha amach in alt 21(1) de na hAchtanna Árachais Sláinte. Tuairiscíonn ÚÁS don Aire Sláinte maidir lena socruithe rialachais agus tá sé freagrach as dea-rialachas a áirithiú agus feidhmíonn sé an cúram sin trí chuspóirí straitéiseacha agus spriocanna a leagan síos agus trí chinntí straitéiseacha a ghlacadh maidir le gach príomh-shaincheist ghnó. Tá an Príomhfheidhmeannach/Cláraitheoir agus an fhoireann bhainistíochta sinsearaí freagrach as bainistíocht laethúil, rialú agus stiúradh rialta an Údaráis Árachais Sláinte. Ní mór don Phríomhfheidhmeannach/Cláraitheoir agus don fhoireann bainistíochta sinsearaí an treo straitéiseach leathan atá leagtha síos ag an ÚÁS a leanúint, agus ní mór dóibh a áirithiú go bhfuil tuiscint shoiléir ag gach Comhalta ar na príomhghníomhaíochtaí agus na cinntí a bhaineann leis an eintiteas, agus ar aon rioscaí suntasacha ar dócha go dtiocfadh siad chun cinn. Gníomhaíonn an Príomhfheidhmeannach/Cláraitheoir mar idirghabhálaí díreach idir Bord ÚÁS agus an lucht bainistíochta.

Freagrachtaí Bhord ÚÁS

Tá obair agus freagrachtaí Bhord ÚÁS leagtha amach i dTéarmaí Tagartha Bhord ÚÁS, ina gcuimsítear freisin na hábhair a fhorchoimeádtar go sainiúil do chinneadh an Bhoird. I measc na míreanna buana a bhreithníonn an Bord tá:

- dearbhú leasanna,
- tuarascálacha ó choistí,
- tuarascálacha airgeadais/cuntais bhainistíochta,
- tuarascálacha feidhmíochta, agus
- ábhair fhorchoimeádta.

Le hAlt 32(2) de na hAchtanna Árachais Sláinte, ceanglaítear ar ÚÁS gach cuntas ceart agus gnáthúil a choimeád, i cibé foirm a fhaomhfadh an tAire Sláinte le toiliú an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, maidir leis an airgead a fhaigheann agus a chaitheann sé.

Agus na ráitis airgeadais sin á n-ullmhú aige, ceanglaítear ar ÚÁS:

- chun beartais chuntasaíochta oiriúnacha a roghnú agus iad a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach,
- breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh atá réasúnta agus stuama,
- na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn an ghnóthais leantaigh mura bhfuil sé míchuí glacadh leis go leanfaidh sé ag feidhmiú, agus
- chun a lua cé acu an ndearnadh nó nach ndearnadh caighdeáin chuntasaíochta infheidhme a leanúint, faoi réir ag aon athruithe ábhartha arna nochtadh agus arna míniú sna ráitis airgeadais.

Tá ÚÁS freagrach as taifid chuntasaíochta imleora a choimeád lena nochtar, le cruinneas réasúnta ag am ar bith, a staid airgeadais agus lena gcuirtear ar a chumas a áirithiú go gcomhlíontar Alt 32(2) de na hAchtanna Árachais Sláinte leis na ráitis airgeadais. Tá ÚÁS freagrach as coimeád agus as sláine na faisnéise corparáidí agus airgeadais ar láithreán gréasáin an Údaráis Árachais Sláinte.

Tá ÚÁS freagrach as an bplean bliantúil agus buiséad bliantúil a fhaomhadh. Rinne an Bord measúnú ar fheidhmíocht na heagraíochta faoi threoir an phlean agus an bhuiséid bhliantúil an 10 Nollaig 2024 agus faoi threoir thorthaí airgeadais na bliana iomláine an 19 Márta 2025.

Tá ÚÁS freagrach freisin as a chuid sócmhainní a chosaint agus dá bhrí sin as bearta réasúnta a dhéanamh chun calaois agus mírialtachtaí a bhrath agus a chosc.

Tá ÚÁS freagrach as bunú, as riar agus as coimeád an Chiste um Chomhionannú Riosca (an Ciste). Tá na Comhaltaí Boird freagrach as na ráitis airgeadais don Chiste a sholáthar agus a fhaomhadh.

Measann ÚÁS go dtugtar léargas fíor cóir i ráitis airgeadais an Údaráis Árachais Sláinte agus an Chiste araon ar fheidhmíocht airgeadais agus ar staideanna airgeadais an dá eintiteas amhail an 31 Nollaig 2024.

Struchtúr Bhord ÚÁS

Tá Bord ÚÁS comhdhéanta de Chathaoirleach agus seisear gnáthchomhaltaí, agus ceapann an tAire Sláinte iad uile. Ceapadh na Comhaltaí Boird ar feadh tréimhsí idir trí bliana agus cúig bliana agus tagann siad le chéile 8 n-uaire ar a laghad in aghaidh na bliana. Sonraítear sa tábla thíos tréimhse an cheapacháin le haghaidh na gComhaltaí reatha:

Comhalta an Údaráis	Ról	Dáta an Cheapacháin	Dáta a Chríochnaíonn an Ceapachán
Patricia Byron	Cathaoirleach	1 July 2021	30 Meitheamh 2026
Dr John Evans	Gnáthchomhalta	24 Meitheamh 2021	23 Meitheamh 2026
Caroline Barlow	Gnáthchomhalta	24 Meitheamh 2019 Athcheaptha an 24 Meitheamh 2024	23 Meitheamh 2027
Michael A.O'Sullivan	Gnáthchomhalta	24 Meitheamh 2019 Athcheaptha 24 June 2024	23 Meitheamh 2027
Damien McShane	Gnáthchomhalta	5 Iúil 2019 Athcheaptha an 5 Iúil 2022	4 Iúil 2027
John Armstrong	Gnáthchomhalta	18 Meán Fómhair 2019 Athcheapth 18 Meán Fómhair 2022	17 Meán Fómhair 2027
Michael Harnett	Gnáthchomhalta	14 Meán Fómhair 2023	4 Iúil 2027

Éifeachtúlacht an Bhoird agus an Rialachais

Thug Bord ÚÁS faoi fhéinmheasúnú bliantúil ina ndearnadh measúnú ar a fheidhmíocht féin i mí an Mhárta 2024.

Tá dhá choiste bunaithe ag an mBord, mar a leanas:

1. An Coiste Iniúchóireachta agus Riosca: tá sé comhdhéanta de bheirt Comhaltaí Boird ar a laghad. Is é ról an Choiste Iniúchóireachta agus Riosca (CIR) aige tacú leis an mBord maidir lena freagrachtaí as saincheisteanna a bhaineann le riosca, rialú agus rialachas agus le hárachas gaolmhar. Tá an ARC neamhspleách ar bhainistíocht airgeadais na heagraíochta. Go sonrach, áirithíonn an ARC go ndéantar monatóireacht ghníomhach agus neamhspleách ar chórais rialaithe inmheánacha, lena n-áirítear gníomhaíochtaí iniúchóireachta. Tuairiscíonn an CIR don Bhord i ndiaidh gach cruinnithe, agus go foirmiúil i scríbhinn gach bliain.

Is iad seo a leanas Comhaltaí an ARC: Caroline Barlow (Cathaoirleach), Michael A. O'Sullivan, agus John Evans. Bhí 4 chruinniú den CIR ann in 2024.

2. Coiste Idirchaidrimh Feidhmíochta : tá sé comhdhéanta de thriúr Comhaltaí Boird ÚÁS. Bunaíodh an Coiste Idirchaidrimh Feidhmíochta (PLC) i mí na Nollag 2022 agus tháinig sé le chéile dhá uair in 2024. Is é ról an PLC soláthar a dhéanamh do mheicníocht éifeachtach chun an HIA a éascú agus é ag breathnú ar fheidhmíocht POF an HIA; i gcomhar le Cathaoirleach an HIA, idirchaidreamh a dhéanamh leis an POF maidir leis sin; agus cuidiú le cuspóirí cuí a shocrú chomh maith le faireachán a dhéanamh ar chomhlíonadh na gcuspóirí sin ar bhealach iomlán, éifeachtach agus trédhearcach. Soláthraíonn Cathaoirleach an Choiste Idirchaidrimh Feidhmíochta nuashonruithe tréimhsiúla do Bhord ÚÁS de réir mar is gá.

Is iad seo a leanas Comhaltaí an PLC: Damien McShane (Cathaoirleach), John Armstrong, agus Michael O'Sullivan.

Sceideal an Tinrimh, na dTáillí agus na Speansas

Tá sceideal an fhreastail ar chruinnithe de chuid ÚÁS agus na gcoistí do 2024 leagtha amach thíos, lena n-áirítear na táillí agus na speansais a fhaigheann gach Comhalta:

	An Bord	An Coiste Iniúchóireachta & Riosca	Idirchaidreamh Feidhmíochta	Táillí 2024 €	Speansais 2024 €
Líon na gCruinnithe	8	4	2		
Patricia Byron	8	-	-	8,978	74
Dr John Evans	8	4	-	-	-
Caroline Barlow	8	4	-	5,985	-
Michael A.O'Sullivan	8	4	2	5,985	816
Damien McShane	8	-	2	5,985	-
John Armstrong	8	-	2	5,985	-
Michael Harnett	8	-	-	6,146	-
				39,064	**890**

Ní bhfuair Comhalta Boird amháin, an Dr John Evans táille faoin bprionsabal Duine Amháin Tuarastal Amháin (OPOS).

Príomhathruithe Pearsanra

D'éirigh Ray Dolan as a phost mar POF/Cláraitheoir eatramhach ar an 3 Meitheamh 2024, ceapadh Brian Lee mar POF/Cláraitheoir ar an 4 Meitheamh 2024.

In 2024, sholáthair BDO Seirbhísí Rúnaíochta an Bhoird faoi chonradh, ghníomhaigh Michelle Keane mar an Rúnaí Boird ó Eanáir 2024 go dtí an 21 Bealtaine 2024 agus ghníomhaigh Ursula Moran mar an Rúnaí Boird ón 22 Bealtaine 2024 go dtí mí Mheán Fómhair 2025. I mí Mheán Fómhair 2025 ceapadh Deirdre Coleman mar an Rúnaí Boird.

Athcheapadh beirt chomhaltaí Boird in 2024. Ní raibh aon athruithe eile ar bhallraíocht an Bhoird i dtréimhse na gcuntas ná sa tréimhse ó techníodh na cuntais sin.

Nochtadh Riachtanach de réir an Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016)

Tá an Bord freagrach as a áirithiú gur chomhlíon an tÚdarás Árachais Sláinte ceanglais an Chóid. Éilítear na nochtuithe a leanas leis an gCód:

Miondealú Sochair Gearrthéarmacha Fostaithe

Déantar sochair ghearrthéarmacha fostaithe os cionn €60,000 a chatagóiriú sna bandaí seo a leanas:

Raon			Líon na bhfostaithe	
Ó		Go	2024	2023 (athshonraithe)
€60,000	-	€69,999	2	2
€70,000	-	€79,999	2	-
€80,000	-	€89,999	3	-
€90,000	-	€99,999	1	1
€100,000	-	€109,999	-	-
€110,000	-	€119,999	1	-
€120,000	+		-	-

Nóta: Chun críocha an nochta seo, cuimsítear le sochair ghearrthéarmacha an fhostaí maidir le seirbhísí a soláthraíodh le linn na tréimhse tuairiscithe tuarastal, liúntais ragoibre agus íocaíochtaí eile a dhéantar thar ceann an fhostaí ach gan ÁSPC an fhostóra san áireamh.

Costais Sainchomhairleoireachta

San áireamh le costais chomhairleachta tá costas na comhairle seachtraí don lucht bainistíochta agus níl feidhmeanna 'gnó mar is gnách' seachfhoinsithe san áireamh leo.

	2024 €	2023 €
Seirbhísí Tacaíochta Soláthair	40,683	7,603
Sainchomhairleoireacht	18,049	-
Comhairleoireacht Bhunachar Sonraí	23,247	14,489
	81,979	**22,092**
Costais Chomhairleachta arna gCaipitliú	-	-
Costais chomhairleachta curtha chun dochair Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchiste Ioncaim Choinnithe	81,979	22,092
Iomlán	**81,979**	**22,092**

Costais Dlí agus Socruithe

Níor deonaíodh aon chostais dlí ná níor íocadh aon shocraíochtaí le linn 2024 (2023: Nil)

Caiteachas Taistil agus Cothaithe

Déantar caiteachas taistil agus cothaithe a chatagóiriú mar a leanas:

	2024 €	2023 €
Intíre	890	**678**
Fostaithe na gComhaltaí Boird	6,189	**3,107**
Iomlán	**7,079**	**3,785**

Ní raibh aon chaiteachas taistil idirnáisiúnta ann le linn 2024 agus 2023.

Caiteachais Fáilteachais

Áirítear an caiteachas a leanas ar fháilteachas leis an gCuntas Ioncaim agus Caiteachais:

	2024 €	2023 €
Fáilteachas na foirne agus na gcomhaltaí Boird	4,494	**2,103**
Iomlán	**4,494**	**2,103**

Ráiteas um Chomhlíonadh

Comhlíon an tÚdarás Árachais Sláinte riachtanais an Chóid ar bhonn ábhartha, ach na heisceachtaí a leanas ann:

Chomhaontaigh ÚÁS leis an Roinn Sláinte dá chomhlíonadh Mhír

8.48 den Chód maidir le díospóidí a mhionathrú, i gcás go luaitear "i gcás go mbaineann díospóid dhlíthiúil le comhlacht Stáit eile, mura bhfuil sé riachtanach de réir reachta, ba cheart gach iarracht a dhéanamh idirghabháil nó eadráin a dhéanamh, nó í a réiteach ar bhealach eile sula dtabhófar costais dhlíthiúla arda. Ba cheart do chomhlachtaí Stáit tabhairt faoin gcur chuige is costéifeachtaí maidir le díospóidí dlíthiúla. Rinne ÚÁS an ceanglas a cháiliú trí "(seachas gnóthas cláraithe)" a chur isteach tar éis "comhlacht Stáit". Léirítear leis sin go gceanglaítear le hAlt 33B den Acht Árachais Sláinte go bhfeidhmeoidh an tÚdarás na feidhmeanna a bronnadh air faoin Acht seo nó leis an Acht seo ar bhealach a mbeidh sé ina thoradh air go gcaithfear go cothrom le gnóthais chláraithe in imthosca cosúla.

Chomhaontaigh ÚÁS leis an Roinn Sláinte a chomhlíonadh maidir le hAguisín C, an Creat le haghaidh Chód Iompair an Chóid, a mhionathrú i gcás ina moltar gur cheart go dtabharfaí faoi shaincheist na dílseachta le Cód Iompair ÚÁS trí aitheantas a thabhairt don fhreagracht as bheith dílseach don chomhlacht Stáit agus tiomanta go hiomlán dá chuid gníomhaíochtaí gnó agus é á choinneáil i gcuimhne nach mór don eagraíocht í féin leasanna an scairshealbhóra a thabhairt san áireamh i gcónaí. Tá sé luaite sa chuid chomhfhreagrach de Chód Iompair ÚÁS ...nach mór don eagraíocht i gcónaí riachtanais na reachtaíochta rialaithe dá chuid a thabhairt san áireamh", seachas leasanna an scairshealbhóra.

Chomhaontaigh ÚÁS an sainmhíniú ar Mhír 3.3 den Chód leis an Roinn Sláinte ina bhfuil sé luaite má thagann Comhalta Boird/Stiúrthóir ar fhianaise nach bhfuil aon oibleagáid reachtúil á comhlíonadh is infheidhme leis an gcomhlacht Stáit, cuirfidh sé/sí sin in iúl láithreach bonn do na Comhaltaí Boird/Stiúrthóirí eile dá chuid/cuid d'fhonn an t-ábhar a réiteach. Ba cheart don Chathaoirleach an t-ábhar a chur faoi bhráid an Aire ábhartha agus (i) iarmhairtí neamhchomhlíontachta dá leithéid agus (ii) na bearta a glacadh nó a ghlacfar chun an staid a réiteach á léiriú aige. Is é an Cathaoirleach atá freagrach as a leithéid de shaincheisteanna a chur in iúl don Aire. Is é léirmhíniú ÚÁS ar an ceanglas sin ceanglas a bhaineann le neamhchomhlíontacht ábhartha ar bith.

Patricia Byron
Cathaoirleach

Caroline Barlow
Ball

Dáta: 17 Nollaig 2025

Ráiteas ar Rialú Inmheánach

Raon Feidhme na Freagrachta

Thar ceann an Údaráis Árachais Sláinte (ÚÁS), admhaím freagracht an Bhoird as a áirithiú go ndéanfar córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh a choimeád agus a oibriú maidir le ÚÁS agus an Ciste um Chomhionannú Riosca. Leis an bhfreagracht sin tugtar riachtanais an Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016) san áireamh.

Cuspóir an Chórais Rialaithe Inmheánaigh

Tá an Córas Rialaithe Inmheánach deartha chun riosca a bhainistiú go leibhéal inghlactha seachas é a dhíchur. Dá bhrí sin ní féidir ach dearbhú réasúnta agus ní absalóideach a sholáthar leis an gCóras go ndéantar sócmhainní a chosaint, go ndéantar idirbhearta a údarú agus a thaifeadadh go ceart agus go ndéantar earráidí agus mírialtachtaí ábhartha a chosc nó a bhrath ar bhonn tráthúil.

Tá an Córas Rialaithe Inmheánaigh, atá ag teacht le treoir arna eisiúint ag an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta PFN agus Athchóirithe, i bhfeidhm in ÚÁS agus don REF don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2024 agus suas go dtí dáta faofa na ráiteas airgeadais.

An Cumas Riosca a Láimhseáil

Tá Coiste Iniúchóireachta agus Riosca (CIR) ag ÚÁS atá comhdhéanta de bheirt ar a laghad as na Comhaltaí Boird ag a bhfuil saineolas airgeadais agus iniúchóireachta, agus an Cathaoirleach ina measc. Tháinig an CIR le chéile ceithre huaire in 2024.

Fostaíonn ÚÁS Iniúchóir Inmheánach neamhspleách a oibríonn i gcomhréir leis an gCairt um Iniúchadh Inmheánach faofa agus tuairiscíonn sé don CIR. Faomhann an ARC Plean Iniúchta Inmheánaigh agus déantar é a athbhreithniú ar bhonn bliantúil. Forbraítear an Plean Iniúchta Inmheánaigh agus cur chuige bunaithe ar riosca á úsáid.

Shocraigh Bord ÚÁS inghlacthacht riosca na heagraíochta agus tá sé sin leagtha amach sa Ráiteas ar Inghlacthacht Riosca. D'fhorbair an ARC Creat Bainistíochta Riosca ina leagtar amach na Próisis Bhainistíochta Riosca atá i bhfeidhm agus a thugann mionsonraí ar róil agus ar fhreagrachtaí na foirne maidir le riosca. Eisíodh an Beartas sin don fhoireann uile a bhfuiltear ag súil go n-oibreoidh siad laistigh de Bheartais Bainistíochta Riosca ÚÁS, chun an lucht bainistíochta a chur ar a airdeall faoi rioscaí ag teacht chun cinn agus faoi laigí sna rialuithe agus chun a chur ar chumas na foirne freagracht a ghlacadh as rioscaí agus as rialuithe laistigh dá réimse oibre féin.

An Creat Riosca agus Rialaithe

Tá Córas Bainistíochta Riosca curtha i bhfeidhm ag an ÚÁS lena sainaithnítear agus lena dtuairiscítear príomhrioscaí agus na gníomhaíochtaí de chuid an lucht bainistíochta atá á nglacadh chun tabhairt fúthu agus, a mhéid is féidir, chun na rioscaí sin a mhaolú.

Is mír bhuan Bainistíocht Riosca ar chlár oibre an ARC agus Bord ÚÁS araon. Tá Clár Rioscaí i bhfeidhm lena sainaithnítear na príomhrioscaí atá os comhair an ÚÁS agus rinneadh iad sin a shainaithint, a mheasúnú agus a ghrádú de réir a dtábhachta. Déanann Bord ÚÁS, trí huaire sa bhliain, athbhreithniú ar na príomhrioscaí go léir a shainaithnítear ar an gClár Rioscaí agus ar an bplean bainistíochta chun na rioscaí aitheanta a mhaolú. Cuirfear rioscaí a dhéantar a shainaithint ar feadh na bliana leis an gClár Rioscaí ar bhonn leanúnach. Úsáidtear toradh na measúnuithe seo chun acmhainní a phleanáil agus a leithdháileadh lena áirithiú go ndéantar rioscaí a bhainistiú go leibhéal inghlactha.

Sonraíonn an Clár Riosca na rialuithe agus na gníomhartha is gá chun rioscaí a mhaolú, agus freagracht as oibriú rialuithe a shanntar d’fhoireann ar leith. Dearbhaím go bhfuil timpeallacht rialaithe ann ina bhfuil na heilimintí seo a leanas i bhfeidhm:

- rinneadh nósanna imeachta do gach próiseas príomhghnó a dhoiciméadú,
- sannadh freagrachtaí airgeadais ar leibhéal na foirne bainistíochta le cuntasacht chomhfhreagrach,
- tá córas buiséadaithe iomchuí ann lena mbaineann buiséad bliantúil a choinníonn an lucht ardbainistíochta agus Bord ÚÁS faoi athbhreithniú,
- tá córais ann atá dírithe ar shlándáil na gcóras teicneolaíochta faisnéis agus cumarsáide a áirithiú agus
- tá córais i bhfeidhm chun sócmhainní ÚÁS a chosaint.

Monatóireacht agus Athbhreithniú Leanúnach

Bunaíodh nósanna imeachta foirmiúla chun monatóireacht a dhéanamh ar phróisis rialaithe agus cuirtear easnaimh rialaithe in iúl dóibh siúd atá freagrach as gníomh ceartaitheach a dhéanamh agus don lucht bainistíochta agus don Bhord, nuair is ábhartha, go tráthúil. Dearbhaím go bhfuil na córais monatóireachta leanúnaí a leanas i bhfeidhm:

- sainaithníodh príomhrioscaí agus rialuithe gaolmhara agus cuireadh próisis i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar oibriú na bpríomhrialuithe sin agus chun aon easnaimh aitheanta a thuairisciú,
- bunaíodh socruithe tuairiscithe ar gach leibhéal nuair atá freagracht as bainistíocht airgeadais sannta, agus
- déanann an lucht bainistíochta agus Bord ÚÁS athbhreithniú rialta ar an bhfeidhmíocht thréimhsiúil agus bhliantúil agus ar thuarascálacha airgeadais lena léirítear feidhmíocht i gcoinne buiséad/réamhaisnéisí.
- Maidir leis an REF, tá nósanna imeachta agus rialuithe chun dleacht stampa, íocaíochtaí éileamh agus cuntais bhainc a réiteach i bhfeidhm agus críochnaítear iad go tráthúil. Déanann an lucht ardbhainistíochta agus Bord ÚÁS athbhreithniú rialta ar na tuarascálacha airgeadais ina léirítear feidhmíocht an chiste.
- Déanann ÚÁS athbhreithniú ar thorthaí iniúchtaí bliantúla na n-árachóirí.

Soláthar

Dearbhaím go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm ag ÚÁS chun a áirithiú go gcomhlíontar na rialacha agus na treoirlínte soláthair reatha. Rinne ÚÁS roinnt athbhreithnithe inmheánacha soláthair in 2024 agus chuir sé pleananna gníomhaíochta i bhfeidhm chun aghaidh a thabhairt ar aon saincheisteanna a eascródh astu sin. Sainaithníodh na saincheisteanna rialaithe inmheánaigh thíos in 2024.

Fadhbanna maidir le Rialú Inmheánach

Soláthar Neamh-chomhlíontach

Seirbhísí Meán €188,383

Cuireadh próiseas soláthair i bhfeidhm don tseirbhís sin in 2024. Mar gheall ar mhoill ar na seirbhísí sin a aistriú chuig an tairgeoir rathúil bhí an chuideachta sin ag íoc na gcostas sin ar feadh roinnt míonna, lasmuigh de théarmaí an chonartha.

Seirbhísí Rúnaíochta €76,354

Cuireadh an conradh sin i bhfeidhm ar feadh 6 mhí in 2023, mar thoradh ar éirí as oifig na rúnaithe boird roimhe seo go gasta i ndiaidh a chéile (Nollaig 2022 agus Feabhra 2023). Síneadh an conradh sin de bharr neamhchomhlíonta in 2024 agus i gcuid de 2025. Tháinig deireadh leis na seirbhísí a bhí á soláthar ag an gcuideachta sin in 2025 agus cuireadh foireann ar conradh sealadach ina n-áit

Seirbhísí Cuntasaíochta €57,887

Cuireadh síneadh bliana leis an gconradh sin lasmuigh de na síntí féideartha a cheadaítear faoi théarmaí an chonartha. Tháinig deireadh leis na seirbhísí a bhí á soláthar ag an gcuideachta sin in 2025 agus cuireadh foireann ar conradh sealadach ina n-áit.

Seirbhísí Tacaíochta TF €59,317

Cuireadh síneadh leis an gconradh sin lasmuigh de na síntí féideartha a cheadaítear faoin gconradh. Tháinig deireadh leis na seirbhísí a bhí á soláthar ag an gcuideachta sin in 2025.

Seirbhísí Bróicéara Árachais €41,045

Ní raibh a fhios ag ÚÁS go raibh próiseas tairisceana ar leith ag teastáil don tseirbhís bróicéireachta árachais, níor tháinig an cheist chun cinn go dtí R2 2025 in oiliúint soláthair a sholáthair ár gcomhairleoir soláthair seachtrach. Fógraíodh an conradh sin lena atairiscint in 2025 roimh athnuachan an árachais i mí Feabhra 2026.

Seirbhísí Óstála Gréasáin €28,784

Níor éirigh lenár seirbhís óstála gréasáin i bpróiseas tairisceana nua, agus mar gheall ar mhoilleanna teicniúla maidir leis an tseirbhís a aistriú chuig an soláthraí nuacheaptha, rinneadh íocaíochtaí chun an suíomh gréasáin a choinneáil ar bun lasmuigh den chonradh.

Seirbhísí Caidrimh Phoiblí €20,267

Síneadh an conradh sin lasmuigh de théarmaí an chonartha nuair a bhí an próiseas atairisceana ar siúl in 2024. D'éirigh leis an gcuideachta chéanna san atairiscint

Iomlán €472,036

Cheap ÚÁS comhairleoir soláthair i ráithe 4 de 2023 chun cuidiú le soláthar neamhchomhlíontach a leigheas, bhí cuid den neamhchomhlíonadh maidir leis na conarthaí sin mar thoradh ar thréimhse dhian atairisceana agus rialáil ár gconarthaí.

Chuireamar clár soláthair i bhfeidhm, rinneamar ár bpróiseas faofa conarthaí a athnuachan, agus chuireamar coiste bainistíochta conarthaí ar bun go hinmheánach chun monatóireacht a dhéanamh ar fheidhmíocht agus ar chomhlíonadh conarthaí.

Níor sainaithníodh aon fhadhbanna substaintiúla rialaithe inmheánaigh maidir leis an gCiste um Chomhionannú Riosca.

Rialuithe Inmheánacha

Níor sainaithníodh aon laigí eile sna rialuithe inmheánacha a raibh nó a bhféadfadh caillteanas ábhartha a bheith mar thoradh orthu i ndáil le 2024.

Athbhreithniú ar Éifeachtacht

Dearbhaím go bhfuil nósanna imeachta ag Bord ÚÁS chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht a Nósanna Imeachta Bainistíochta Riosca agus Rialaithe do ÚÁS agus do REF. Cuirtear bonn eolais faoi mhonatóireacht agus athbhreithniú an Bhoird ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh airgeadais le hobair na nInúchóirí Inmheánacha agus Seachtracha, agus an CIR a dhéanann maoirseacht ar a gcuid oibre, agus ag an lucht ardbhainistíochta laistigh den ÚÁS agus den REF atá freagrach as an gcreat rialaithe inmheánaigh airgeadais a fhorbairt agus a choinneáil ar bun.

Dearbhaím go ndearna Bord ÚÁS athbhreithniú bliantúil ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha i ndáil le 2024.

- Maidir le REF i mí an Mhárta 2025 a d'fhaomh an Bord ag a chruinniú ar an 21 Márta 2025
- Agus maidir le ÚÁS i mí na Bealtaine 2025 a d'fhaomh an Bord ag a chruinniú ar an 23 Bealtaine 2025

Thar ceann Chomhaltaí Boird ÚÁS;

Patricia Byron
Cathaoirleach

Dáta: 17 Nollaig 2025

Ard Reachtaire Cuntas agus Ciste
An tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

An tÚdarás Árachas Sláinte

Tuairim cháilithe ar na ráitis airgeadais

Rinne mé iniúchadh ar ráitis airgeadais an Údaráis Árachas Sláinte don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2024 mar a cheanglaítear faoi fhorálacha alt 32 den Acht um Árachas Sláinte Náisiúnta, 1994. Cuimsítear sna ráitis airgeadais

- ráiteas ar chaiteachas agus ioncam agus ar chúlchistí ioncaim coinnithe
- ráiteas ar an staid airgeadais
- ráiteas ar shreafaí airgid agus
- na nótaí gaolmhara, lena n-áirítear achoimre ar bheartais chuntasaíochta shuntasacha.

Is é mo thuairimse, nuair a fhágtar amach neamhchomhlíonadh an cheanglais FRS 102 maidir le teidlíochtaí sochar scoir dá dtagraítear thíos, go dtugann na ráitis airgeadais léargas fíor cóir ar shócmhainní, ar dhliteanais agus ar staid airgeadais an Údaráis Árachas Sláinte amhail an 31 Nollaig 2024 agus ar a ioncam agus a chaiteachas don bhliain 2024 de réir an Chaighdeáin Tuairiscithe Airgeadais (FRS) 102

— An Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is infheidhme sa Ríocht Aontaithe (RA) agus i bPoblacht na hÉireann.

An bonn do thuairim cháilithe ar na ráitis airgeadais

Neamh-aitheantas ar dhliteanais phinsin fhabhraithe

I gcomhréir le treoracha an Aire Sláinte, ní thugann an tÚdarás Árachas Sláinte cuntas ar a dhliteanas fabhraithe sochair scoir. Ní chomhlíonann sé seo FRS 102 lena n-éilítear go n-aithníonn na ráitis airgeadais an dliteanas fabhraithe iomlán ar an dáta tuairiscithe.

Mar a mhínítear i nóta 11 a ghabhann leis na ráitis airgeadais, mheas an tÚdarás gur fiú €2.6 milliún an dliteanas i ndáil leis an Scéim Aoisliúntais d'Fhostaithe (do bhaill foirne arna gceapadh roimh 2013) amhail an 31 Nollaig 2024. Coinníonn an tÚdarás ranníocaíochtaí pinsin (ón bhfostóir agus ó fhostaithe) de chuid chomhaltaí na scéime sin agus coinnítear mar chúlchiste iad agus úsáidtear iad chun íoc as pinsin de réir mar is gá. Aithnítear an t-iarmhéid sa chúlchiste sin mar sholáthar carntha le haghaidh pinsean (€2.5 milliún amhail an 31 Nollaig 2024).

Bonn an iniúchta

Rinne mé m'iniúchadh ar na ráitis airgeadais de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Iniúchóireacht (ISAnna) arna bhfógairt ag Eagraíocht Idirnáisiúnta na nInstitiúidí Iniúchóireachta Uachtaraí. Déantar cur síos ar mo chuid freagrachtaí faoi na caighdeáin sin san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo. Tá mé neamhspleách ar an Údarás Árachas Sláinte agus chomhlíon mé mo chuid freagrachtaí eiticiúla eile de réir na gcaighdeán.

Creidim gur leor agus gur iomchuí í an fhianaise iniúchta a fuair mé chun bunús a sholáthar do mo thuairim.

Tuarascáil an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste
Tuairisciú ar fhaisnéis seachas na ráitis airgeadais, agus ar ábhair eile

Chuir an tÚdarás Árachas Sláinte faisnéis áirithe eile i láthair mar aon leis na ráitis airgeadais. Cuimsítear leis sin an tuarascáil bhliantúil, lena n-áirítear an ráiteas rialachais agus tuarascáil chomhaltaí an Údaráis, agus an ráiteas ar rialú inmheánach. Déantar cur síos san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo ar na freagrachtaí atá orm tuairisciú i ndáil le faisnéis den sórt sin, agus ar ábhair áirithe eile a dtuairiscím orthu go heisceachtúil.

Níl rud ar bith le tuairisciú agam maidir leis sin.

Deirdre Quaid

Deirdre Quaid
Ar son agus thar ceann
An Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

22 December 2025

Aguisín a ghabhann leis an tuarascáil

Freagrachtaí chomhaltaí an Údaráis

Mar atá mionsonraithe sa ráiteas rialachais agus i dtuarascáil chomhaltaí an Údaráis, tá chomhaltaí an Údaráis freagrach as an méid seo a leanas

- ráitis bhliantúla airgeadais a ullmhú san fhoirm atá forordaithe faoi alt 32 den Acht um Árachas Sláinte Náisiúnta 1994
- chun a áirithiú go dtugtar léargas cóir agus cothrom leis na ráitis airgeadais i gcomhréir le FRS 102
- chun a áirithiú go ndéantar idirbhearta de réir rialtachta
- measúnú a dhéanamh ar oiriúnacht úsáid na cuntasaíochta ar bhonn an ghnóthais leantaigh, agus
- a leithéid de rialú inmheánach a chur a i bhfeidhm agus a mheasann siad riachtanach ionas gur féidir ráitis airgeadais a ullmhú atá saor ó mhíshonrú ábhartha, bíodh is de thoradh calaoise nó earráide

Freagrachtaí an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Éilítear orm faoi alt 32 den Acht Árachais Sláinte 1994 iniúchadh a dhéanamh ar ráitis airgeadais an Údaráis Árachais Sláinte agus chun tuarascáil ina leith a chur faoi bhráid Thithe an Oireachtais.

Is é an cuspóir atá agam agus an t-iniúchadh á dhéanamh dearbhú réasúnta a fháil maidir le cé acu an bhfuil nó nach bhfuil na ráitis airgeadais ina n-iomláine saor ó mhíshonrú ábhartha de thoradh calaoise nó earráide. Is ardleibhéal dearbhaithe é dearbhú réasúnta, ach ní hionann é agus ráthaíocht go mbraithfear míshonrú ábhartha atá ann trí iniúchadh a dhéantar i gcomhréir leis na ISAnna. D’fhéadfadh míshonruithe eascairt as calaois nó as earráid agus meastar gur ábhartha iad más féidir, ina n-aonar nó ina n-iomláine, go mbeifí ag súil go réasúnta go n-imreofaí tionchar leo ar chinntí eacnamaíocha úsáideoirí a ghlacfaí ar bhonn na ráiteas airgeadais seo.

Mar chuid d’iniúchadh i gcomhréir leis na ISAnna, cuirim breithiúnas gairmiúil i bhfeidhm agus coimeádaim sceipteachas gairmiúil ar feadh an iniúchta. Agus le linn dom sin a dhéanamh,

- Déanaim na rioscaí a shainaithint agus a mheasúnú a bhaineann le míshonrú na ráiteas airgeadais cé acu an raibh sé nó nach raibh sé de thoradh ar chalaois nó ar earráid; déanaim nósanna imeachta iniúchta a dhearadh agus a chur i bhfeidhm atá freagrúil i leith na rioscaí sin; agus aimsíonn fianaise i leith an iniúchta atá imleor agus iomchuí chun bunús a sholáthar le mo thuairim. Tá riosca níos airde ann nach mbraitear míshonrú ábhartha mar thoradh ar chalaois ná mar thoradh ar earráid, mar d’fhéadfadh claonpháirteachas, brionnú, neamhghníomhartha d’aon ghnó, nó sárú rialaithe inmheánaigh a bheith i gceist le calaois.
- Faighim tuiscint ar an rialú inmheánach atá ábhartha don iniúchadh d’fhonn nósanna

imeachta iniúchta a dhearadh atá oiriúnach sna cúinsí áirithe, ach ní chun críocha tuairim a thabhairt maidir le héifeachtacht na rialuithe inmheánacha.

- Measaim oiriúnacht na mbeartas cuntasaíochta as a mbaintear úsáid agus réasúntacht na meastachán cuntasaíochta agus na nochtaí gaolmhara
- Bainim tátal maidir le hoiriúnacht úsáid na cuntasaíochta ar bhonn an ghnóthais leantaigh, agus ar bhonn na fianaise iniúchta a aimsítear, maidir le cé acu an bhfuil nó nach bhfuil neamhchinnteacht ábhartha ann a bhaineann le himeachtaí nó le cúinsí lena bhféadfaí amhras suntasach a chaitheamh ar ábaltacht an Údaráis Árachais Sláinte leanúint mar ghnóthas leantach. Más é an tátal a bhainim go bhfuil neamhchinnteacht ábhartha ann, éilítear orm aird a tharraingt i mo thuarascáil ar na nochtuithe gaolmhara sna ráitis airgeadais nó, más neamhimleor a leithéid de nochtuithe, éilítear orm mo thuairim a athrú. Tá na tátail de mo chuid bunaithe ar an bhfianaise a aimsíodh suas le dáta mo thuarascála. Ina dhiaidh sin is uile, mar gheall ar theagmhais nó ar chúinsí amach anseo, d'fhéadfadh sé nach mbeadh an tÚdarás Árachas Sláinte in ann leanúint mar ghnóthas leantach.
- Measaim cur i láthair, struchtúr agus ábhar na ráiteas airgeadais, agus nochtuithe san áireamh, agus cé acu an léirítear nó nach léirítear leis na ráitis airgeadais na hidirbhearta bunúsacha agus teagmhais bhunúsacha ar bhealach lena ndéantar léiriú cothrom a bhaint amach.

Déanaim cumarsáid leo siúd a bhfuil rialachas mar fhreagracht acu maidir leis na nithe a leanas, i measc nithe eile: raon feidhme agus uainiú an iniúchta agus torthaí suntasacha an iniúchta, lena n-áirítear easnaimh shuntasacha ar bith maidir le rialú inmheánach a shainaithním le linn an iniúchta de mo chuid.

Tuairiscím na nithe seo a leanas, trí eisceacht, más é mo thuairim é:

- Ní bhfuair mé an fhaisnéis uile agus na míniúcháin uile a theastaigh uaim chun m'iniúchadh a dhéanamh, nó
- ní raibh na taifid chuntasaíochta leordhóthanach chun ligean dom na ráitis airgeadais a iniúchadh go réidh agus go ceart, nó
- níl na ráitis airgeadais ag teacht leis na taifid chuntasaíochta.

Faisnéis seachas na ráitis airgeadais

Leis an tuairim de mo chuid ní chumhdaítear an fhaisnéis eile a chuirtear i láthair leis na ráitis sin, agus ní léirím tátal dearbhaithe ar bith ina leith..

Maidir le m'iniúchadh ar na ráitis airgeadais, éilítear orm i gcomhréir leis na ISAnna an fhaisnéis eile a chuirtear i láthair a léamh agus trí sin a dhéanamh, breithním má tá an fhaisnéis eile neamhréireach go hábhartha leis na ráitis airgeadais nó leis an eolas a fuarthas le linn an iniúchta, nó más ionann í sin agus míshonrú ar shlí eile de réir cosúlachta. Más é an tátal a bhainim, ar bhonn na hoibre atá déanta agam, go ndearnadh an fhaisnéis eile sin a mhíshonrú go hábhartha, ní mór dom an fhíric sin a thuairisciú.

Tuairisciú ar ábhair eile

Déantar m'iniúchadh agus tagairt á déanamh do na cúrsaí speisialta a bhaineann le comhlachtaí Stáit i dtaca lena mbainistíocht agus lena n-oibriú. Tuairiscím má shainaithním cúrsaí ábhartha a bhaineann leis an dóigh a ndearnadh gnó poiblí a chur i bhfeidhm.

Déanaim iarracht fianaise a aimsiú maidir le rialtacht idirbheart airgeadais le linn an iniúchta. Tuairiscím má shainaithním cás ábhartha ar bith nuair nach ndearnadh airgead poiblí a úsáid chun na críocha a bhí beartaithe nó nuair nach raibh idirbhearta i gcomhréir leis na húdaráis lena rialaítear iad.

Ráiteas ar Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2024

	Nótaí	31 Nollaig 2024 €	31 Nollaig 2023 €
Ioncam	2	3,516,484	**3,164,441**
Costais riaracháin	3	(3,758,561)	**(3,750,185)**
Barrachas caiteachais thar ioncam		**(242,077)**	**(585,744)**
Ús infhála	7	63,040	**66,079**
Easnamh don bhliain		**(179,037)**	**(519,665)**
Cúlchistí ioncaim choinnithe ag tús na bliana		9,055,897	**9,575,562**
Cúlchistí ioncaim choinnithe ag deireadh na bliana		**8,876,860**	**9,055,897**

Patricia Byron
Cathaoirleach

Caroline Barlow
Ball

Dáta: 17 Nollaig 2025

Tá nótaí 1 go 15 ina gcuid de na Ráitis Airgeadais seo.

An Ráiteas ar Shreafaí Airgid don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2024

	Nótaí	2024 €	2023 €
Réiteach an bharrachais oibriúcháin le glan-insreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin			
Easnamh oibriúcháin don bhliain		(179,037)	(519,665)
Dímheas	6	161,220	133,831
Méadú ar fhéichiúnaithe	8	(236,969)	(320,394)
(Laghdú) / Méadú ar chreidiúnaithe	9	(15,517)	90,982
Glan-insreabhadh airgid thirim ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin		**(270,303)**	**(615,246)**
Sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí infheistíochta			
Ceartú maidir leis an mbliain roimhe ar		35,916	-
fhabhrú sin Ceartú ar Chaiteachas Caipitlithe		9,225	-
Íocaíochtaí chun sócmhainní seasta inláimhsithe a cheannach	6	(108,929)	(189,090)
		(334,091)	**(804,336)**
Sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí cistithe			
Ús tuillte	7	(63,040)	(66,079)
Ús faighte	7	63,040	66,079
Laghdú ar airgead tirim agus ar choibhéisí airgid thirim		**(334,091)**	**(804,336)**
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim ar an 1 Eanáir	7	10,008,521	10,812,857
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim ar an 31 Nollaig	7	9,674,430	10,008,521
Laghdú ar airgead tirim agus ar choibhéisí airgid thirim		**(334,091)**	**(804,336)**

Patricia Byron
Cathaoirleach

Caroline Barlow
Ball

Dáta: 17 Nollaig 2025

Tá nótaí 1 go 15 ina gcuid de na Ráitis Airgeadais seo.

Ráiteas ar Staid an Airgeadais amhail an 31 Nollaig 2024

	Nótaí	2024 €	2023 €
Sócmhainní Neamhreatha			
Sócmhainní inláimhsithe	6	84,788	212,752
Sócmhainní Doláimhsithe	6	264,339	233,807
		349,127	**446,559**
Sócmhainní reatha			
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim	7	9,674,430	10,008,521
Réamh-íocaíochtaí agus féichiúnaithe eile	8	1,782,639	1,545,670
		11,457,069	**11,554,191**
Creidiúnaithe (méideanna atá dlite laistigh de bhliain amháin)	9	**(2,929,336)**	**(2,944,853)**
Creidiúnaithe agus fabhruithe			
Glánsócmhainní reatha		8,527,733	8,609,338
Sócmhainní iomlána lúide dliteanais reatha		8,876,860	9,055,897
Glansócmhainní		**8,876,860**	**9,055,897**
Arna n-ionadú ag			
Cúlchistí ioncaim choinnithe		8,876,860	9,055,897
		8,876,860	**9,055,897**

Patricia Byron
Cathaoirleach

Dáta 17 Nollaig 2025

Caroline Barlow
Ball

Tá nótaí 1 go 15 ina gcuid de na Ráitis Airgeadais seo.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (atá ina gcuid de na ráitis airgeadais)

1. Beartais Chuntasaíochta

Tá na beartais chuntasaíochta shuntasacha a cuireadh i bhfeidhm in ullmhú na ráiteas airgeadais seo leagtha amach thíos. Cuireadh na beartais seo i bhfeidhm go comhsheasmhach maidir leis na blianta ar fad a chuirtear i láthair mura ndeirtear a mhalairt.

Ráiteas um Chomhlíonadh

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais i gcomhréir leis an gCaighdeán Tuairiscithe Airgeadais 102 "An Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is Infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus i bPoblacht na hÉireann" (FRS 102), de réir mar a mhionathraíodh iad le treoracha an Aire Sláinte maidir le haoisliúntas. I gcomhréir le treoracha ón Aire Sláinte, ní thugann ÚÁS míniú ar chostais na dteidlíochtaí aoisliúntais ach de réir mar a éiríonn siad iníoctha (féach an beartas cuntasaíochta maidir le Sochar Scoir thíos). Ní chomhlíontar FRS 102 leis an mbonn cuntasaíochta, lena n-éilítear gur cheart a leithéid de chostais a aithint sa bhliain in a ndéantar an teidlíocht a thuilleamh.

Bunús an Ullmhúcháin

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais ar bhonn fabhraithe na cuntasaíochta i gcomhréir le prionsabail na cuntasaíochta lena nglactar go ginearálta agus faoi choinbhinsiún an chostais stairiúil.

Cuirtear ráitis airgeadais ÚÁS i láthair in euro (€), arb é airgeadra feidhmiúil ÚÁS chomh maith.

Is í tuairim ÚÁS nach bhfuil aon bhreithiúnais chriticiúla ann a bhfuil tionchar suntasach acu ar na méideanna atá aitheanta sna ráitis airgeadais.

Gnóthas Leantach

Tá ionchas réasúnta ag ÚÁS go bhfuil acmhainní leordhóthanacha ag an eagraíocht chun leanúint ar aghaidh ag feidhmiú go ceann tamall fada. Dá bhrí sin, leanann ÚÁS le bonn an ghnóthais leanúnaigh a ghlacadh agus na cuntais airgeadais á n-ullmhú.

Ioncam Tobhaigh

Is ionann an t-ioncam tobhaigh agus an méid infhála ag ÚÁS maidir leis an tréimhse. Tugtar san áireamh leis sin íocaíochtaí a dhéantar le ÚÁS i gcomhréir leis an Acht Árachais Sláinte 1994 arna leasú. Déantar réasúntacht an fhigiúir sin a sheiceáil i gcoinne an ioncaim ó thobhaigh lena bhfuiltear ag súil bunaithe ar phróifíl ÚÁS ar scéimeanna árachais sláinte phríobháidigh.

Ioncam ó Ús

Aithnítear ioncam ó ús sna ráitis airgeadais ar bhonn fabhraithe agus ní dhéantar amhlaidh ach amháin má tá an t-ús sin iníoctha ar fhuascailt láithreach na príomhshuime agus gan pionóis airgeadais as aistarraingt luath i gcás taisce téarma.

Aithint Caiteachais

Aithnítear caiteachas sna ráitis airgeadais ar an mbonn fabhraithe.

Sócmhainní Seasta Inláimhsithe

Tá trí aicme sócmhainní seasta inláimhsithe ag ÚÁS;

Trealamh ríomhaireachta; lena mbaineann trealamh TFC ardluacha (e.g. Freastalaí, Printéirí, etc.)

Feistiú Oifige; lena mbaineann an costas ar fheistiú oifigí ÚÁS i dTeach Beaux Lane in 2020 (e.g. Obair duchta, feistiú cistine, etc.), agus

Feistis Oifige, Troscán agus Trealamh; lena mbaineann an trealamh oifige inbhogtha (e.g. Deasca, Meaisín frainceála, etc.).

Luaitear sócmhainní seasta inláimhsithe ar chostas lúide dímheas carntha. Déantar dímheas, a chuirtear chun dochair an Chuntais Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe, a ríomh d'fhonn costas na sócmhainní seasta a dhíscríobh thar a saolréanna úsáideacha measta, faoin mhodh dímheasa de réir mhodh an mhéid chothroim, ag an ráta bliantúil de 33 1/3% le haghaidh trealamh ríomhaireachta agus ag ráta 20% maidir le sócmhainní uile eile ó dháta a bhfála.

Sócmhainní Seasta Doláimhsithe

Luaitear Sócmhainní Seasta Doláimhsithe ar a gcostas lúide dímheas agus déantar iad a dhímheas de réir méid chothroim thar thrí bliana. Is éard atá sna sócmhainní doláimhsithe in ÚÁS den chuid is mó ná sócmhainní bogearraí féinfhorbartha, brandála agus TFC . Déantar na sócmhainní sin a chaipitliú nuair a bheidh siad forbartha agus seolta go sásúil agus déantar iad a

dhímheas ag ráta bliantúil 33 1/3% ón dáta críochnaithe. Ní dhéantar sócmhainní doláimhsithe atá á bhforbairt a dhímheas.

Airgeadraí Eachtracha

Déantar idirbhearta atá ainmnithe in airgeadraí eachtracha a chomhshó go Euro le linn na bliana agus cuirtear san áireamh iad leis an Ráiteas ar Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Ioncaim Choinnithe don tréimhse.

Déantar sócmhainní agus dliteanais airgeadaíochta atá ainmnithe in airgeadraí eachtracha a chomhshó go Euro ag rátaí malairte atá i réim ag dáta an tuairiscithe agus cuirtear gnóthachain agus caillteanais mar thoradh air sin san áireamh leis an Ráiteas ar Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Ioncaim Choinnithe don tréimhse.

An Ciste um Chomhionannú Riosca

Bunaíodh an Ciste um Chomhionannú Riosca (an Ciste) an 1 Eanáir 2013 faoin Acht Árachais Sláinte (Leasú) 2012. Tá ÚÁS freagrach as an gCiste a choimeád agus a riar agus déanann sé costais a thabhaítear a fhorchúiteamh ón gCiste. Cuimsítear leis an mbonn le haghaidh costais a fhorchúiteamh leithroinnt iomlán na gcostas a bhaineann go díreach leis an gCiste agus leithroinnt pháirteach na gcostas a thabhaíonn ÚÁS de réir mar atá leagtha amach i **Nóta 14** de na ráitis airgeadais. Ullmhaíonn ÚÁS ráitis airgeadais ar leith don Chiste ar bhonn bliantúil.

Sochair Scoir

Oibríonn ÚÁS dhá scéim pinsin: an Scéim Aoisliúntais d'Fhostaithe (le haghaidh fostaithe roimh 2013) agus Scéim Pinsin Aonair na Seirbhíse Poiblí. Tá fostaithe nua uile ÚÁS, ar iontrálaithe nua iad chuig an Earnáil Phoiblí an 1 Eanáir 2013 nó ina dhiaidh sin, ina mbaill den Scéim Pinsin Aonair.

a) Scéim Aoisliúntais Fostaithe

I gcomhréir le hAlt 28 den Acht Árachais Sláinte, 1994, féadfaidh ÚÁS, le toiliú an Aire Sláinte agus an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, scéim a chruthú le haghaidh sochair aoisliúntais a dheonú do bhaill foirne an ÚÁS.

Síníodh Scéim Aoisliúntais d'Fhostaithe ÚÁS (I.R. 637 de 2016) (an Scéim) an 21 Nollaig 2016. Tá na Rialacha atá leagtha amach sa Sceideal a ghabhann leis na Rialacha um Rialacháin do Bhaill reatha Scéim Pinsean na Seirbhíse Poiblí a 2014 (I.R. Uimh. 582 de 2014) glactha mar Scéim chun sochair aoisliúntais a dheonú do na baill foirne nó ina leith, lena n-áirítear an Príomhfheidhmeannach/Cláraitheoir ÚÁS, de réir mar is iomchuí.

Tá na hasbhaintí ábhartha as tuarastail á ndéanamh ag ÚÁS, méideanna a choinníonn ÚÁS, ach nach aithnítear mar ioncam. Aithnítear na hasbhaintí sin mar shócmhainn airgid ar ár gclár Comhardaithe, agus aithnítear dliteanas comhionann mar sholáthar pinsin.

Tá soláthar á dhéanamh ag ÚÁS freisin do ranníocaíochtaí fostóra leis an Scéim ag ráta 25% de phá inphinsin. Aithnítear na ranníocaíochtaí sin mar chostas do ÚÁS mar a fheictear i nóta 4 a) leis na ráitis airgeadais. Aithnítear na ranníocaíochta sin mar shócmhainn airgid ar ár gclár Comhardaithe freisin, agus aithnítear dliteanas comhionann mar sholáthar pinsin.

Tá ÚÁS ag plé leis an Roinn Sláinte maidir le sásra cistithe pinsean ÚÁS. Is scéim aoisliúntais le sochar sainithe an Scéim do na fostaithe. Ar feitheamh thoradh an phlé sin, déantar na híocaíochtaí pinsin faoin scéim ón soláthar carntha pinsin (€2,507,754 amhail an 2024 Nollaig 2024 mar a thaispeántar i nóta 11).

Is é an dliteanas pinsin achtúireach don scéim aoisliúntais d'fhostaithe amhail an 31 Nollaig 2024 ná €2,600,000. Faoi threoir ón Aire Sláinte, ní dhearnadh soláthar do shochair iníoctha i mblianta le teacht. Mar thoradh air sin, níl an dliteanas pinsin breise, thar an €2,507,754 atá aitheanta cheana féin, léirithe sna ráitis airgeadais seo.

b) Scéim Pinsin Aonair na Seirbhíse Poiblí

New Entrant staff employed by the HIA after 1 January 2013 are members of the Single Public Tá foireann nua arna fostú ag ÚÁS tar éis an 1 Eanáir 2013 ina mbaill de Scéim Pinsin Aonair na Seirbhíse Poiblí i gcomhréir leis an Acht um Pinsin na Seirbhíse Poiblí (Scéim Aonair agus Forálacha Eile), 2012. Déanann ÚÁS na hasbhaintí riachtanacha as tuarastail le haghaidh na foirne atá ina cuid den scéim. Aistrítear ranníocaíochtaí fostaithe agus fostóirí chuig an Roinn Caiteachais Phoiblí, Sheachadadh PFN agus Athchóirithe ar bhonn míosúil de réir an Achta um Pinsin Seirbhíse Poiblí (Scéim Aonair agus Forálacha Eile) 2012.

In 2024: asbhaineadh €41,734 (2023: €14,252) ón na baill foirne maidir le Scéim Pinsin na Seirbhíse Poiblí Aonair agus aistríodh é chuig an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta PFN agus Athchóirithe. Mar thoradh air sin, ní aithnítear iad sin sna ráitis airgeadais seo.

In 2024: aisíocadh €125,203 (2023: €46,232) i ranníocaíochtaí fostóra chuig an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta PNF agus Athchóirithe freisin. Aithnítear iad sin mar chostas mar a fheictear i nóta 4 a) leis an staid airgeadais.

2. Ioncam

Déantar foráil in Alt 17 den Acht Árachais Sláinte, 1994, d'íocaíocht tobhaigh ioncaim ag gnóthais chláraithe le ÚÁS gach ráithe d'fhonn oibríochtaí ÚÁS a mhaoiniú agus chun soláthar imleor a dhéanamh do theagmhais. Leasaíodh an tobhach ioncaim le hIonstraim Reachtúil 528/2014, leis an Acht Árachais Sláinte 1994 (Alt 17) Rialacháin Tobhaigh 2014, chuig a ráta reatha de 0.09% a bhí i bhfeidhm in 2023 agus in 2024.

	2024 €	2023 €
Tobhach Ioncaim	3,014,601	2,734,796
Costais an Chiste Comhionannaithe Riosca Athghearrtha (Nóta 14)	501,883	429,645
	3,516,484	**3,164,441**

3. Costais riaracháin

	2024 €	2023 €
Tuarastail, costas pinsin agus costais eile foirne **(Nóta 4)**	1,473,332	1,284,891
Costais oiliúna	27,054	26,114
Táillí Stiúrthóirí **(Nóta 4)**	39,064	37,476
Cíos, Muirir Seirbhíse agus Cothabháil	319,166	313,236
Comhairleacht **(Nóta 5)**	485,237	506,337
Árachas	35,958	35,851
Costais Ríomhaireachta agus Stáiseanóireachta	71,573	109,025
Costais Riaracháin Eile	134,301	103,000
Faisnéis do Thomhaltóirí	992,656	1,186,424
Iniúchadh	19,000	14,000
Dímheas	161,220	133,831
	3,758,561	**3,750,185**

Faightear costais riaracháin de €501,883 (2023: €429,645) ar ais maidir leis an gCiste um Chomhionannú Riosca ón gCiste agus láimhseáiltear iad mar ioncam. Áirítear leis an bhfigiúr sin sciar REF de Chostais Tuarastal agus Foirne, Cíosa/Táillí Seirbhíse/Cothabháil, Costais Ríomhairí agus Stáiseanóireachta mar aon le Costais Riaracháin eile mar atá leagtha amach i Nóta 14

4. Luach Saothair

Is é cuspóir an nochtaithe ná faisnéis a sholáthar maidir le luach saothair i gcomhlachtaí Stáit, i ndáil leis an gcaiteachas iomlán a thabhaíonn an comhlacht Stáit agus socruithe luach saothair na príomhfhoirne, lena n-áirítear an Príomhfheidhmeannach/Cláraitheoir agus príomhbhainistíocht eile. Áirítear le sochair na bhfostaithe, de réir mar atá sainithe lei an gCaighdeán Tuairiscithe Airgeadais 102 "An Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is Infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus i bPoblacht na hÉireann" (FRS 102), tuarastail agus costais phinsin, sochair um fhoirceannadh, sochair iar-fhostaíochta, sochair fhadtéarmacha eile agus idirbhearta um íocaíochtaí bunaithe ar scaireanna.

Táillí Stiúrthóirí

Táillí iníoctha le comhaltaí baill aonair do 2024:

Stiúrthóirí	Táillí 2024 €	Táillí 2023 €
Patricia Byron (Cathaoirleach)	8,978	8,978
Dr John Evans	-	-
Michael A. O’Sullivan	5,985	5,985
Damien McShane	5,985	5,985
Caroline Barlow	5,985	4,558
John Armstrong	5,985	5,985
Marcella Flood	-	4,558
Michael Harnett	6,146	-
Iomlán	**39,064**	**36,049**

Ba iad na speansais a íocadh le comhaltaí boird in 2024 ná €890 (2023: €678).

Luach Saothair na bhFostaithe

a) Sochair Chomhlána Fostaithe

	2024 €	2023 €
Tuarastail	1,119,485	762,099
Ranníocaíochtaí fostaithe le hárachas sóisialta	118,907	74,365
Costas pinsin aoisliúntais an fhostóra **(Nóta 11)**	57,517	85,709
Costas pinsin fostóra Scéim Pinsean Aonair na Seirbhíse Poiblí (DPER)		
Foireann ar conradh	125,203	46,232
Iomlán	**1,473,332**	**1,284,891**

Ina theannta sin in 2024: asbhaineadh €25,159 (2023: €18,744) go díreach ó na baill foirne trí phá trí ranníocaíochtaí aoisliúntais breise agus íocadh leis an Roinn Sláinte é.

Ní aithnítear na híocaíochtaí sin sna cuntais seo.

B'ionann líon iomlán na foirne a bhí fostaithe amhail deireadh na bliana an 31 Nollaig 2024 agus 17 FTE (2023): 17 FTE)

(b) Tuarastail, Sochair Phinsin agus Ghearrthéarmacha na mball foirne

	2024 €	2023 €
Bunphá	1,119,485	762,099
Iomlán	**1,119,485**	**762,099**

Níor íocadh aon ragobair ná liúntais le baill foirne le linn 2024 agus 2023.

(c) Príomhphearsanra Bainistíochta

Cuimsíonn an príomhphearsanra bainistíochta in ÚÁS Comhaltaí Boird ÚÁS, an Príomhfheidhmeannach/Cláraitheoir, an Ceann Oibríochtaí, an Ceann Rannpháirtíochta Tomhaltóirí agus Cumarsáide, Ceann an Chiste um Chomhionannú Riosca agus an Ceann Rialála agus Comhlíonta. Tá luach iomlán na sochar fostaithe don phríomhphearsanra bainistíochta leagtha amach thíos:

	2024 €	2023 €
Tuarastal	497,392	350,892
Foireann ar conradh		240,469
Iomlán	**497,392**	**591,361**

Níor íocadh aon Liúntais, Sochair Fhoirceanta ná Árachais Sláinte le baill foirne in 2024 agus 2023.

Ní áirítear leis sin luach na sochar scoir arna dtuilleamh sa tréimhse. Tá an príomhphearsanra bainistíochta ina mbaill de scéim pinsin an Údaráis Árachais Sláinte nó de Scéim Aonair na Seirbhíse Poiblí agus ní shíntear a gcuid teidlíochtaí maidir leis sin níos faide ná téarmaí scéim pinsin eiseamláireach na seirbhíse poiblí nó Scéim Pinsin Aonair na Seirbhíse Poiblí.

Faoi FRS 102, is ionann príomhphearsanra bainistíochta agus na daoine sin a bhfuil údarás agus freagracht acu as gníomhaíochtaí an eintitis a phleanáil, a stiúradh agus a rialú, go díreach nó go hindíreach, lena n-áirítear stiúrthóir ar bith (bíodh stiúrthóir feidhmiúcháin nó stiúrthóir eile) den eintiteas sin.

(d) Tuarastal agus Sochair an Phríomhfheidhmeannaigh/an Chláraitheora

Seo a leanas pacáiste luacha saothair an Phríomhfheidhmeannaigh/Chláraitheora don tréimhse airgeadais:

	2024 €	2023 €
Príomhfheidhmeannach/Cláraitheoir (d'éirigh sé as an 7 Iúil 2023)	-	69,571
Príomhfheidhmeannach/Cláraitheoir eatramhach (d'éirigh sé as an 4 Meitheamh 2024)	39,413	29,011
Príomhfheidhmeannach/Cláraitheoir (ceapadh é an 4 Meitheamh 2024)	86,794	-
Iomlán	**126,207**	**98,582**

Fuair an Príomhfheidhmeannach/Cláraitheoir speansais taistil agus chothaithe le haghaidh 2024 de €702. Ní bhfuair an Príomhfheidhmeannach/Cláraitheoir eatramhach aon speansais taistil agus chothaithe do 2024 nó 2023

Ní raibh an Príomhfheidhmeannach/Cláraitheoir eatramhach ina bhall den Scéim Aoisliúntais d'Fhostaithe

Tá an Príomhfheidhmeannach/Cláraitheoir ina bhall den Scéim Aoisliúntais, agus ní shíneann a theidlíochtaí ina leith sin thar shochair na scéime sin. Níl luach na sochar scoir arna dtuilleamh sa tréimhse sin san áireamh leis an méid thuas.

Ní bhfuair an Príomhfheidhmeannach/Cláraitheoir agus an Príomhfheidhmeannach/Cláraitheoir eatramhach aon pheorcaisí nó sochair in 2024.

5. Costais Sainchomhairleoireachta

Directors	Táillí 2024 €	Táillí 2023 €
Cuntasaíocht agus Iniúchadh Inmheánach	56,811	58,174
Seirbhísí Achtúireacha	28,905	29,151
Seirbhísí Dlíthiúla	111,593	36,653
Cumarsáidí	54,277	44,588
Taighde	94,661	119,947
Earcaíocht	24,514	68,129
Comhairleoireacht Bhunachar Sonraí	23,247	14,489
Tacaíocht Soláthair	40,683	7,603
Aoisliúntas	10,955	816
Seirbhísí Aistriúcháin	1,705	1,732
Comhairleacht Eacnamaíoch	37,886	125,055
	485,237	**506,337**

6. Sócmhainn Neamhreatha

	Trealamh Ríomhaireachta €	Feistis, Troscán & Trealamh Oifige €	Sócmhainní Bogearraí TF €	Feistiú Oifigí €	Sócmhainní Á bhFórbairt €	Iomlán €
Costas						
Amhail an 31 Nollaig 2023	145,946	133,568	333,442	432,046	233,807	1,278,809
Breiseáin le linn na bliana	196	1,317	-	-	107,416	108,929
Rófhabhrú in 2023	-	-	-	-	(35,916)	(35,916)
Aisiompú Costais Caipitlithe	-	-	-	-	(9,225)	(9,225)
Aistriú ó Sócmhainní atá Á bhForbairt	-	-	191,224	-	(191,224)	-
Amhail an 31 Nollaig 2024	**146,142**	**134,885**	**524,666**	**432,046**	**104,858**	**1,342,597**
Dímheas						
Amhail an 31 Nollaig 2023	106,023	88,545	333,442	304,240	-	832,250
Muirear don bhliain	17,777	25,291	31,743	86,409	-	161,220
Dímheas ar dhiúscairtí	-	-	-	-	-	-
Amhail an 31 Nollaig 2024	123,800	113,836	365,185	390,649	-	993,470
Glanluach de réir na Leabhar						
Amhail an 31 Nollaig 2024	**22,342**	**21,049**	**159,481**	**41,397**	**104,858**	**349,127**
Amhail an 31 Nollaig 2023	**39,923**	**45,023**	**-**	**127,806**	**233,807**	**446,559**

Maidir leis an mbliain roimhe

	Trealamh Ríomhaireachta €	Feistis, Troscán & Trealamh Oifige €	Sócmhainní Bogearraí TF €	Feistiú Oifigí €	Sócmhainní Á bhFórbairt €	Iomlán €
Costas						
Amhail an 31 Nollaig 2022	94,933	126,168	333,442	432,046	105,129	1,091,718
Breiseáin le linn na bliana	53,012	7,400	-	-	128,678	189,090
Diúscairtí le linn na bliana	(1,999)	-	-	-	-	(1,999)
Amhail an 31 Nollaig 2023	**145,946**	**133,568**	**333,442**	**432,046**	**233,807**	**1,278,809**
Dímheas						
Amhail an 31 Nollaig 2022	84,934	64,211	333,442	217,831	-	700,418
Muirear don bhliain	23,088	24,334	-	86,409	-	133,831
Dímheas ar dhiúscairtí	(1,999)	-	-	-	-	(1,999)
Amhail an 31 Nollaig 2023	106,023	88,545	333,442	304,240	-	832,250
Glanluach de réir na Leabhar						
Amhail an 31 Nollaig 2023	**39,923**	**45,023**	**-**	**127,806**	**233,807**	**446,559**
Amhail an 31 Nollaig 2022	**9,999**	**61,957**	**-**	**214,215**	**105,129**	**391,300**

D’fhorbair ÚÁS na sócmhainní uile i gcatagóir na sócmhainní bogearraí TF go hinmheánach, agus fad is a bheidh na sócmhainní sin á bhforbairt, taispeántar iad sa chatagóir Sócmhainní faoi Fhorbairt. Aicmítear an dá chatagóir sócmhainní mar shócmhainní doláimhsithe sa Ráiteas maidir leis an Staid Airgeadais.

Aicmítear Trealamh Ríomhaireachta, Feistiú Oifige agus Troscán agus Trealamh Oifige mar shócmhainní Inláimhsithe sa Ráiteas maidir leis an Staid Airgeadais.

7. Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim

	2024 €	2023 €
Airgead Tirim agus Coibhéis Airgid Thirim	1,458,754	1,894,915
Cuntas Bainc Taisce (pinsean)	2,602,677	2,557,701
Taiscí gearrthéarma	5,612,999	5,555,905
Iomlán	**9,674,430**	**10,008,521**

Nótaí Cisteáin GBCN

Cuimsítear le taiscí gearrthéarma infheistíochtaí i nótaí státchiste arna n-eisiúint ag Gníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta (CBCN). Is ionann nótaí státchiste agus nótaí úsmhara gearrthéarma. Is féidir farasbarr ioncaim, caipitil nó sochair eile a fhaightear nach bhfuil de dhíth láithreach chun críocha ÚÁS a infheistiú i nótaí státchiste.

Bíonn toradh seasta 1% in aghaidh na bliana ag baint le hinfheistíochtaí i Nótaí Státchiste GBCN agus maireann siad ar feadh téarmaí seasta 30-90 Lá.

Bhí Nóta Státchiste amháin coinnithe ag deireadh na bliana a raibh €5,612,999 ar an iomlán i gceist leis. Ba é €4,133 an t-ús a carnadh ar an nóta sin go dtí an 31 Nollaig 2024. Níor cuimsíodh é sin san fhigiúr úis infhála a thaispeántar sna Cuntais ar an mbonn nach mbeidh sé iníoctha go dtí go mbeidh an Nóta Státchiste aibithe. Is é €14,032 an t-ús a thuillfear ar an dáta aibíochta (4 Márta 2025).

Fuarthas €63,040 in ús le linn na tréimhse (2023: €66,079). Tá sé sin comhdhéanta d'ús a tuilleadh ar chuntas taisce bainc agus ús a tuilleadh agus a fuarthas ar an nóta státchiste.

8. Réamhíocaíochtaí agus Féichiúnaithe eile

	2024 €	2023 €
Ioncam Tobhaigh Fabhraithe	777,484	682,071
Ús Fabhraithe	1,629	-
Réamhíocaíochtaí	58,492	98,839
Féichiúnaithe Eile	131,487	-
An Ciste um Chomhionannú	765,759	723,355
Riosca Féichiúnaí Pinsin Scéim Pinsean Aonair na Seirbhíse Poiblí	47,788	41,405
	1,782,639	**1,545,670**

9. Creidiúnaithe (méideanna atá dlite laistigh de bhliain amháin)

	2024 €	2023 €
Creidiúnaithe agus fabhraithe trádála	365,246	396,833
Soláthar pinsin aoisliúntais **(Nóta 11)**	2,507,754	2,510,989
Ranníocaíochtaí Aoisliúntais Breise	2,220	-
Scéim Pinsin Aonair na Seirbhíse Poiblí	14,909	(1,468)
ÍMAT/ÁSPC	33,234	29,609
Cáin Shiarchoinneálach ar Sheirbhísí Gairmiúla	5,531	7,321
Cáin Bhreisluacha	442	1,569
	2,929,336	**2,944,853**

10. Gealltanais faoi Léasanna Oibriúcháin

Chuaigh an ÚÁS isteach i léas 10 mbliana do na hoifigí i mí Dheireadh Fómhair 2019 do na hoifigí ag Teach Lána Beaux, Sráid Mercer Íochtarach, Baile Átha Cliath 2. Rinneadh ar an léas sin a athchaiblidliú i mí Dheireadh Fómhair 2024 ar chostas €220,000.

Ag deireadh na bliana, tá na gealltanais seo a leanas ag ÚÁS atá dlite mar a leanas:

	2024 €	2023 €
laistigh de 1 bhliain	220,000	228,575
Níos faide na bliain amháin ach laistigh de 5 bliana	843,333	914,300
Tráth nach déanaí ná 5 bliana	-	190,479
Iomlán	**1,063,333**	**1,333,354**

11. Soláthar pinsin aoisliúntais d'fhostaithe

Seo a leanas an soláthar pinsin aoisliúntais carntha ag deireadh na bliana:

	2024 €	2023 €
Ag tús na tréimhse	2,510,989	2,439,533
Ranníocaíochtaí na bhFostaithe (arna n-asbhaint as tuarastail)	11,831	14,215
Ranníocaíochtaí Fostóra **(Nóta 4)**	57,517	85,709
Pinsin Íoctha	(30,622)	(28,468)
Aistriú chuig Scéim Pinsean Aonair na Seirbhíse Poiblí i leith tréimhsí roimhe seo		
Ceartú ar ranníocaíochtaí SF na mblianta roimhe seo	(15,488)	-
Iomlán	**2,507,754**	**2,510,989**

Cuireadh comhalta ÚÁS a bhí incháilithe do scéim pinsin Scéim Pinsean Aonair na Seirbhíse Poiblí ar scéim aoisliúntais ÚÁS go mícheart in 2021. Mar thoradh ar athbhreithniú ar an scéim pinsin a rinneadh in 2023, sainaithníodh an earráid sin agus rinneadh bearta a chun é sin a rialtú. Rinneadh na híocaíochtaí pinsin chuí a athríomh agus mar thoradh air sin íocadh na híocaíochtaí EE agus scoir fostóra (SF) ábhartha i ndáil le Scéim Pinsean Aonair na Seirbhíse Poiblí le DPENDR agus aithníodh creidmheas sa Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais a bhain leis an ró-íocaíocht roimhe seo ar ranníocaíochtaí pinsin scoir fostóra.

Is le haghaidh scéim pinsin aoisliúntais amháin atá an soláthar pinsin sa nóta seo agus ní chuimsíonn sé scéim pinsin Scéim Pinsean Aonair na Seirbhíse Poiblí. Is é an dliteanas pinsin achtúireach don scéim aoisliúntais d'fhostaithe amhail an 31 Nollaig 2024 ná €2,600,000. Faoi threoir ón Aire Sláinte, ní dhearnadh soláthar do shochair iníoctha i mblianta le teacht. Mar thoradh air sin, níl an dliteanas pinsin breise, thar an €2,507,754 atá aitheanta cheana féin, léirithe sna ráitis airgeadais seo.

12. Gealltanais Chaipitiúla

Ní raibh aon ghealltanais ann maidir le caiteachas caipitiúil amhail an 31 Nollaig 2024.

13. Nochtadh Páirtí Gaolmhar

Ghlac ÚÁS nósanna imeachta i gcomhréir leis na dtreoirlínte arna n-eisiúint ag an Roinn Airgeadais maidir le nochtadh leasanna ag comhaltaí Boird agus chloígh ÚÁS leis na nósanna imeachta sin. Ní raibh aon idirbhearta ann le linn na bliana maidir le gníomhaíochtaí ÚÁS ina raibh leas ag comhaltaí Boird.

14. An Ciste um Chomhionannú Riosca

Faoin Acht Árachais Sláinte (Leasú) 2012, foráiltear do bhunú an Chiste Comhionannaithe Riosca (an Ciste) ón 1 Eanáir 2013. Íocann árachóirí íocaíochtaí Dleachta Stampa le haghaidh beartas a thosaíonn nó a dhéantar a athnuachan ar an 1 Eanáir 2013 nó tar éis an dáta sin leis na Coimisinéirí Ioncaim, a aistríonn an t-airgead chuig an gCiste ina dhiaidh sin. Íocann an tÚdarás Árachas Sláinte Creidmheasanna Comhionannaithe Riosca, thar ceann na dtomhaltóirí, as an gCiste leis na gnóthais árachais sláinte. Ullmhaítear ráitis airgeadais ar leith maidir leis an gCiste ar bhonn bliantúil. Tá ÚÁS freagrach as an gCiste a riar agus a choimeád.

Níl fostaithe ar bith ann atá fostaithe go díreach ag an gCiste. Ghearr ÚÁS costais iomlána de €765,759 (2023: €723,355) maidir leis an gCiste le haghaidh 2024 mar a leanas:

Cineál an chostais	Méid iomlán arna athghearradh ar an gCiste	
	2024 €	2023 €
Costais tuarastail agus foirne	295,120	266,910
Cíos, muirir seirbhíse agus cothabháil	95,978	72,795
Costais ríomhaireachta agus stáiseanóireachta	18,270	25,347
Dímheas	49,893	31,228
Costais riaracháin eile	42,622	33,365
Costais an Chiste Comhionannaithe Riosca Athghearrtha	**501,883**	**429,645**
Costais a ghearrtar go díreach ar an gCiste	264,261	293,710
Ró-íocaíocht a rinneadh in 2024 le haghaidh 2023	(385)	-
	765,759	**723,355**

Ní thugtar cuntas ar chostais a ghearrtar go díreach ar an gciste laistigh de chaiteachas HIA, agus mar sin, níl aon cheanglas ar HIA ioncam comhfhreagrach a bhaineann leis na costais seo a aithint.

15. Faomhadh na Ráiteas Airgeadais

D'fhaomh Bord ÚÁS na Ráitis Airgeadais an 17 Nollaig 2025.

An tÚdarás Árachas Sláinte
The Health Insurance Authority

Tuarascáil agus Ráitis Airgeadais an Chiste um Chomhionannú Riosca don bhliain an 1 Eanáir 2024 go dtí an 31 Nollaig 2024.

Chuig an Aire Sláinte

I gcomhréir le téarmaí an Achta Árachais Sláinte 1994 (arna leasú), cuireann an tÚdarás Árachas Sláinte Ráitis Airgeadais an Chiste um Chomhionannú Riosca i láthair don tréimhse 12 mhí dar críoch an 31 Nollaig 2024.

Clár Ábhair

An Ráiteas maidir le Freagrachtaí 70

Tuarascáil an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste 71–75

Ráitis Airgeadais 76–89

An Ráiteas maidir le Freagrachtaí

Ceanglaítear ar an Údarás Árachas Sláinte (an tÚdarás) le hAlt 11D(8) den Acht Árachais Sláinte 1994 (arna leasú) (an tAcht) ráitis airgeadais a ullmhú maidir leis an gCiste um Chomhionannú Riosca (an Ciste). Agus na ráitis airgeadais sin á n-ullmhú aige, éilítear ar an Údarás:

- Beartais chuntasaíochta oiriúnacha a roghnú agus iad a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach ansin;
- Breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh atá réasúnta agus stuama;;
- A shonrú cé acu ar ullmhaíodh na ráitis airgeadais i gcomhréir leis na caighdeáin chuntasaíochta is infheidhme, na caighdeáin sin a léiriú, agus an éifeacht agus an chúis le haon imeacht ábhartha ó na caighdeáin sin a shonrú; agus
- Chun na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn an ghnóthais leantaigh mura bhfuil sé iomchuí chun a thoimhdiú go leanfaidh sé i mbun gnó.

Tá an tÚdarás freagrach as taifid chuntasaíochta imleora a choimeád lena mínítear agus lena dtaifeadtar idirbhearta an Chiste, lena gcumasaítear socrú sócmhainní, dliteanas agus staid airgeadais an Chiste le cruinneas réasúnta ag am ar bith, agus lena gcuirtear ar a chumas a áirithiú go gcomhlíontar Alt 11D(8) den Acht leis na ráitis airgeadais. Tá an tÚdarás freagrach freisin as sócmhainní an Chiste a chosaint agus dá bhrí sin as bearta réasúnta a dhéanamh le haghaidh calaois agus mírialtachtaí a bhrath agus a chosc.

Patricia Byron
Cathaoirleach

Dáta: 17 Nollaig 2025

Caroline Barlow
Ball

An tArd Reachtaire Cuntas agus Ciste
An Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais An Ciste Comhionannaithe Riosca

Tuairim ar na ráitis airgeadais

Rinne mé iniúchadh ar ráitis airgeadais an Chiste um Comhionannú Riosca arna n-ullmhú ag an Údarás Árachas Sláinte don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2024 mar a cheanglaítear faoi fhorálacha alt 11D (9) den Acht um Árachas Sláinte Náisiúnta, 1994 (arna leasú). Cuimsítear sna ráitis airgeadais

- ráiteas ar chaiteachas agus ioncam agus ar chúlchistí ioncaim coinnithe
- ráiteas ar an staid airgeadais
- ráiteas ar shreafaí airgid agus
- na nótaí gaolmhara, lena n-áirítear achoimre ar bheartais chuntasaíochta shuntasacha.

Is é mo thuairimse, go dtugann na ráitis airgeadais léargas fíor cóir ar shócmhainní, ar dhliteanais agus ar staid airgeadais an Chiste amhail an 31 Nollaig 2024 agus ar a ioncam agus a chaiteachas don bhliain 2024 de réir an Chaighdeáin Tuairiscithe Airgeadais (FRS) 102 — An Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is infheidhme sa Ríocht Aontaithe (RA) agus i bPoblacht na hÉireann.

Bunús na tuairime

Rinne mé m'iniúchadh ar na ráitis airgeadais de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Iniúchóireacht (ISAnna) arna bhfógairt ag Eagraíocht Idirnáisiúnta na nInstitiúidí Iniúchóireachta Uachtaraí. Déantar cur síos ar mo chuid freagrachtaí faoi na caighdeáin sin san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo. Tá mé neamhspleách ar an Údarás Árachas Sláinte agus chomhlíon mé mo chuid freagrachtaí eiticiúla eile de réir na gcaighdeán.

Creidim gur leor agus gur iomchuí í an fhianaise iniúchta a fuair mé chun bunús a sholáthar do mo thuairim.

Tuairisciú ar fhaisnéis seachas na ráitis airgeadais, agus ar ábhair eile

Chuir an tÚdarás Árachas Sláinte na ráitis airgeadais i láthair mar aon le faisnéis áirithe a bhaineann le hoibriú an Chiste. Cuimsítear leis sin tuarascáil bhliantúil an Údaráis, an ráiteas rialachais agus tuarascáil chomhaltaí an Údaráis, agus an ráiteas ar rialú inmheánach. Déantar cur síos san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo ar na freagrachtaí atá orm tuairisciú i ndáil le faisnéis den sórt sin, agus ar ábhair áirithe eile a dtuairiscím orthu go heisceachtúil.

Níl aon rud le tuairisciú agam ina leith sin.

Seamus McCarthy
An Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

19 Nollaig 2025

Aguisín a ghabhann leis an tuarascáil

Freagrachtaí an Údaráis Árachas Sláinte

De réir mar atá sonraithe sa ráiteas freagrachtaí don Chiste, tá comhaltaí an Údaráis freagrach as na nithe a leanas:

- ráitis bhliantúla airgeadais a ullmhú san fhoirm atá forordaithe faoi alt 11D (8) den Acht
- chun a áirithiú go dtugtar léargas cóir agus cothrom leis na ráitis airgeadais i gcomhréir le FRS 102
- chun a áirithiú go ndéantar idirbhearta de réir rialtachta
- measúnú a dhéanamh ar oiriúnacht úsáid na cuntasaíochta ar bhonn an ghnóthais leantaigh, agus
- a leithéid de rialú inmheánach a chur a i bhfeidhm agus a mheasann siad riachtanach ionas gur féidir ráitis airgeadais a ullmhú atá saor ó mhíshonrú ábhartha, bíodh is de thoradh calaoise nó earráide

Freagrachtaí an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Ceanglaítear orm faoi alt 11D(9) den Acht iniúchadh a dhéanamh ar ráitis airgeadais an Chiste agus tuairisc a thabhairt ina leith do Thithe an Oireachtais.

Is é an cuspóir atá agam agus an t-iniúchadh á dhéanamh dearbhú réasúnta a fháil maidir le cé acu an bhfuil nó nach bhfuil na ráitis airgeadais ina n-iomláine saor ó mhíshonrú ábhartha de thoradh calaoise nó earráide. Is ardleibhéal dearbhaithe é dearbhú réasúnta, ach ní hionann é agus ráthaíocht go mbraithfear míshonrú ábhartha atá ann trí iniúchadh a dhéantar i gcomhréir leis na ISAnna. D'fhéadfadh míshonruithe eascairt as calaois nó as earráid agus meastar gur ábhartha iad más féidir, ina n-aonar nó ina n-iomláine, go mbeifí ag súil go réasúnta go n-imreofaí tionchar leo ar chinntí eacnamaíocha úsáideoirí a ghlacfaí ar bhonn na ráiteas airgeadais seo.

Mar chuid d'iniúchadh i gcomhréir leis na ISAnna, cuirim breithiúnas gairmiúil i bhfeidhm agus coimeádaim sceipteachas gairmiúil ar feadh an iniúchta. Agus le linn dom sin a dhéanamh,

- Déanaim na rioscaí a shainaithint agus a mheasúnú a bhaineann le míshonrú na ráiteas airgeadais cé acu an raibh sé nó nach raibh sé de thoradh ar chalaois nó ar earráid; déanaim nósanna imeachta iniúchta a dhearadh agus a chur i bhfeidhm atá freagrúil i leith na rioscaí sin; agus aimsíonn fianaise i leith an iniúchta atá imleor agus iomchuí chun bunús a sholáthar le mo thuairim. Tá riosca níos airde ann nach mbraitear míshonrú ábhartha mar thoradh ar chalaois ná mar thoradh ar earráid, mar d'fhéadfadh claonpháirteachas, brionnú, neamhghníomhartha d'aon ghnó, nó sárú rialaithe inmheánaigh a bheith i gceist le calaois.
- Faighim tuiscint ar an rialú inmheánach atá ábhartha don iniúchadh d'fhonn nósanna imeachta iniúchta a dhearadh atá oiriúnach sna cúinsí áirithe, ach ní chun críocha tuairim a thabhairt maidir le héifeachtacht na rialuithe inmheánacha.

- Measaim oiriúnacht na mbeartas cuntasaíochta as a mbaintear úsáid agus réasúntacht na meastachán cuntasaíochta agus na nochtuithe gaolmhara.
- Bainim tátal as oiriúnacht na húsáide a bhaintear as bonn cuntasaíochta an ghnóthais leantaigh, agus bunaithe ar an bhfianaise iniúchóireachta a fuarthas, cé acu atá nó nach bhfuil neamhchinnteacht ábhartha ann a bhaineann le teagmhais nó cúinsí lena bhféadfaí amhras suntasach a chaitheamh ar chumas an Chiste leanúint mar ghnóthas leantach. Más é an tátal a bhainim go bhfuil neamhchinnteacht ábhartha ann, éilítear orm aird a tharraingt i mo thuarascáil ar na nochtuithe gaolmhara sna ráitis airgeadais nó, más neamhimleor a leithéid de nochtuithe, éilítear orm mo thuairim a athrú. Tá na tátail de mo chuid bunaithe ar an bhfianaise a aimsíodh suas le dáta mo thuarascála. Ina dhiaidh sin is uile, mar gheall ar theagmhais nó ar chúinsí amach anseo, d'fhéadfadh sé nach mbeadh an Ciste in ann leanúint mar ghnóthas leantach.
- Measaim cur i láthair, struchtúr agus ábhar na ráiteas airgeadais, lena n-áirítear na nochtaí, agus cé acu an léiríonn nó nach léiríonn na ráitis airgeadais na hidirbhearta bunúsacha agus teagmhais bhunúsacha ar bhealach lena mbaintear léiriú cothrom amach.

Déanaim cumarsáid leo siúd a bhfuil rialachas mar fhreagracht acu maidir leis na nithe a leanas, i measc nithe eile: raon feidhme agus uainiú an iniúchta agus torthaí suntasacha an iniúchta, lena n-áirítear easnaimh shuntasacha ar bith maidir le rialú inmheánach a shainaithním le linn an iniúchta de mo chuid.

Tuairiscím na nithe seo a leanas, trí eisceacht, más é mo thuairim é:

- Ní bhfuair mé an fhaisnéis uile agus na míniúcháin uile a theastaigh uaim chun m'iniúchadh a dhéanamh, nó
- ní raibh na taifid chuntasaíochta leordhóthanach chun ligean dom na ráitis airgeadais a iniúchadh go réidh agus go ceart, nó
- níl na ráitis airgeadais ag teacht leis na taifid chuntasaíochta.

Faisnéis seachas na ráitis airgeadais

Leis an tuairim de mo chuid ní chumhdaítear an fhaisnéis eile a chuirtear i láthair leis na ráitis sin, agus ní léirím tátal dearbhaithe ar bith ina leith..

Maidir le m'iniúchadh ar na ráitis airgeadais, éilítear orm i gcomhréir leis na ISAnna an fhaisnéis eile a chuirtear i láthair a léamh agus trí sin a dhéanamh, breithním má tá an fhaisnéis eile neamhréireach go hábhartha leis na ráitis airgeadais nó leis an eolas a fuarthas le linn an iniúchta, nó más ionann í sin agus míshonrú ar shlí eile de réir cosúlachta. Más é an tátal a bhainim, ar bhonn na hoibre atá déanta agam, go ndearnadh an fhaisnéis eile sin a mhíshonrú go hábhartha, ní mór dom an fhíric sin a thuairisciú.

Tuairisciú ar ábhair eile

Déantar m'iniúchadh agus tagairt á déanamh do na cúrsaí speisialta a bhaineann le comhlachtaí Stáit i dtaca lena mbainistíocht agus lena n-oibriú. Tuairiscím má shainaithním cúrsaí ábhartha a bhaineann leis an dóigh a ndearnadh gnó poiblí a chur i bhfeidhm.

Déanaim iarracht fianaise a aimsiú maidir le rialtacht idirbheart airgeadais le linn an iniúchta. Tuairiscím má shainaithním cás ábhartha ar bith nuair nach ndearnadh airgead poiblí a úsáid chun na críocha a bhí beartaithe nó nuair nach raibh idirbhearta i gcomhréir leis na húdaráis lena rialaítear iad.

Ráiteas ar Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2024

	Nótaí	an 31 Nollaig 2024 €'000	an 31 Nollaig 2023 €'000
Ioncam			
Dleacht stampa	2	833,494	792,270
Ioncam Infheistíochta	7	3,535	3,157
Ioncam Iomlán		**837,029**	**795,427**
Caiteachas			
Creidmheas préimhe um chomhionannú riosca	3	596,885	616,186
Creidmheas úsáide ospidéil	4	173,680	184,487
Ciste Éileamh Ardchostais	5	105,471	58,265
Costais foirne agus costais eile	6	767	724
Caiteachas Iomlán		**876,803**	**859,662**
Barrachas Caiteachais thar Ioncam		(39,774)	(64,235)
(Easnamh)/Barrachas don bhliain		**(39,774)**	**(64,235)**
Cúlchistí Ioncaim Coinnithe ag tús na bliana		48,766	113,001
Cúlchistí Ioncaim Coinnithe ag deireadh na bliana		8,992	48,766

Patricia Byron
Cathaoirleach

Caroline Barlow
Ball

Dáta: 17 Nollaig 2025

Tá nótaí 1 go 15 ina gcuid de na Ráitis Airgeadais seo.

Ráiteas ar Staid an Airgeadais amhail an 31 Nollaig 2024

	Nótaí	2024 €'000	2023 €'000
Sócmhainní Reatha			
Taiscí gearrthéarma	7	308,364	370,500
Airgead Tirim agus Coibhéis Airgid Thirim		111,557	19,513
Réamh-íocaíochtaí agus féichiúnaithe eile	8	225,036	236,737
		644,957	626,750
Creidiúnaithe (méideanna atá dlite laistigh de bhliain amháin)			
Creidiúnaithe agus Fabhruithe	9	(504,965)	(477,084)
Soláthar i leith Ciste Éileamh Ardchostais	11	(73,400)	(41,000)
Soláthar do Chreidmheasanna Úsáide Ospidéil	10	(57,600)	(59,900)
		(635,965)	(577,984)
Glansócmhainní		**8,992**	**48,766**
Ag léiriú			
Cúlchistí Ioncaim Coinnithe		**8,992**	**48,766**

Patricia Byron
Cathaoirleach

Dáta: 17 Nollaig 2025

Caroline Barlow
Ball

Tá nótaí 1 go 15 ina gcuid de na Ráitis Airgeadais seo.

An Ráiteas ar Shreafaí Airgid don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2024

	Nótaí	2024 €'000	2023 €'000
Réiteach an bharrachais oibriúcháin le glan-insreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin			
Barrachas ioncaim oibriúcháin thar chaiteachas don bhliain		(39,774)	(64,235)
Ús Bainc a Fuarthas	7	(3,535)	(3,157)
Laghdú / (Méadú) ar fhéichiúnaithe	8	11,701	(14,753)
Méadú ar chreidiúnaithe	9, 10 & 11	57,981	75,200
Glan-insreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin		**26,373**	**(6,945)**
Insreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí infheistíochta			
Ús bainc faighte		3,535	3,157
Glan-insreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí infheistíochta		3,535	3,157
Méadú (Laghdú) ar airgead tirim agus ar choibhéisí airgid thirim		**29,908**	**(3,788)**
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim ar an 1 Eanáir		390,013	393,801
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim ar an 31 Nollaig		419,921	390,013
Méadú (Laghdú) ar airgead tirim agus ar choibhéisí airgid thirim		**29,908**	**(3,788)**

Patricia Byron
Cathaoirleach

Caroline Barlow
Ball

Dáta: 17 Nollaig 2025

Tá nótaí 1 go 15 ina gcuid de na Ráitis Airgeadais seo.

Nótaí (atá ina gcuid de na ráitis airgeadais)

1. Beartais Chuntasaíochta

Tá na beartais chuntasaíochta shuntasacha a cuireadh i bhfeidhm in ullmhú na ráiteas airgeadais seo leagtha amach thíos. Cuireadh na beartais seo i bhfeidhm go comhsheasmhach maidir leis na blianta ar fad a chuirtear i láthair mura ndeirtear a mhalairt.

Bonn an Ullmhúcháin

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais agus Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais 102 "An Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is Infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus i bPoblacht na hÉireann" (FRS 102), á chomhlíonadh. Ullmhaíodh na ráitis airgeadais ar bhonn fabhraithe na cuntasaíochta i gcomhréir le prionsabail na cuntasaíochta lena nglactar go ginearálta agus faoi choinbhinsiún an chostais stairiúil.

Cuirtear ráitis airgeadais an Chiste i láthair in euro ("€'000), arb é airgeadra feidhmiúil an Chiste freisin.

Eolas Ginearálta

Leis an Acht Árachais Sláinte 1994, arna leasú leis an Acht Árachais Sláinte (Leasú) 2012, tugadh isteach comhionannú riosca trína bhfaighidh gnóthais chláraithe creidmheasanna i ndáil le haicmí áirithe daoine árachaithe ionas nach mbaileoidh siad préimh iníoctha i leith soláthar árachais sláinte don duine aonair. Rinneadh foráil san Acht 2012 do bhunú an Chiste.

Tá an tÚdarás freagrach as bunú, riarachán agus cothabháil an Chiste. Tá Comhaltaí an Údaráis freagrach as ráitis airgeadais don Chiste a tháirgeadh agus a cheadú. Tá an tÚdarás freagrach as údarú agus faomhadh idirbhearta uile an Chiste. Tá sonraí maidir le córais agus nósanna imeachta rialachais agus rialaithe an Údaráis leagtha amach sna Ráitis maidir le Rialuithe Inmheánacha agus maidir le Rialachas a nochtar i ráitis airgeadais an Údaráis.

Rinneadh foráil san Acht go n-íoctar gach dleacht stampála a íoctar de thairbhe Alt 125A den Acht Comhdhlúite Dleachtanna Stampa 1999 maidir le conarthaí árachais sláinte a thosaíonn an 1 Eanáir 2013 nó tar éis an dáta sin isteach sa Chiste.

Áirítear le híocaíochtaí as an gCiste:

- Creidmheas Préimhe um chomhionannú riosca - Faoin Acht, níl aon tionchar ag an leibhéal riosca a chruthaíonn tomhaltóir áirithe do ghnóthas cláraithe ar an bpréimh a íoctar. Gearrtar an phréimh chéanna ar gach duine aonair faoi árachas le haghaidh plean áirithe, beag beann ar aois, inscne agus ar staid reatha a sláinte nó ar staid dhóchúil a sláinte sa todhchaí faoi réir ag eisceachtaí maidir le leanaí faoi 18 mbliana d'aois, lascainí do bhaill i ngrúpscéimeanna, aosaigh óga agus ualuithe pobalrátaithe saoil. Déantar foráil sa Chiste go bhfaighidh gnóthais chláraithe préimheanna níos airde maidir le daoine scothaosta, agus daoine nach bhfuil chomh sláintiúil go ginearálta a árachú, agus go n-íocfar an méid níos airde mar chreidmheas préimhe comhionannaithe riosca ón gCiste. Athraíonn leibhéal.
- na gcreidmheasanna um chomhionannú riosca atá iníoctha ón gCiste maidir le préimheanna ar bhonn aoise, inscne agus leibhéal an chumhdaigh. Creidmheas úsáide ospidéil - Faoin Acht, tá méid seasta iníoctha ón gCiste maidir le gach tréimhse a chaitheann duine faoi árachas i gcóiríocht in ospidéal príobháideach nó in ospidéal atá maoinithe go poiblí i gcás ina mbíonn muirear iníoctha faoi Alt 55 den Acht Árachais Sláinte 1970 maidir lena leithéid de thréimhse.
- Creidmheas Ciste Éileamh Ardchostais – Faoin Acht, ciallaíonn sé an méid atá comhionann le sciar cuóta éileamh ardchostais iolraithe faoin méid a sháraíonn an t-éileamh ardchostais tairseach an éilimh ardchostais.

I mí na Nollag 2020, thoiligh an Coimisiún Eorpach an Scéim um Chomhionannú Riosca a fhadú go dtí an 31 Márta 2022. Tugadh isteach athruithe reachtacha áirithe le linn 2022. Amhail an 31 Márta 2022, d'fhaomh an Coimisiún Eorpach leathnú agus síneadh na Scéime um Chomhionannú Riosca (RES) freisin don tréimhse an 1 Aibreán 2022 go dtí an 31 Márta 2027 (is tréimhse 4 bliana, 11 mhí, 30 lá é seo, gan an dáta deiridh san áireamh). Nuashonraíodh an RES freisin chun cineál creidmheasa nua ar a dtugtar an Creidmheas Ciste Éileamh Ardchostais (HCCP) a chur san áireamh.

Faoi alt 7F(1) den Acht, ceanglaítear ar gach soláthraí árachais sláinte phríobháidigh in Éirinn ráiteas ar a bhrabúis agus a chaillteanais agus a chlár comhardaithe maidir lena ghnó árachas sláinte a sholáthar don Údarás. Níor chuir RES 2016 rialacha sonracha ar fáil maidir leis na caighdeáin chuntasaíochta ba cheart a úsáid, seachas a bheith i gcomhréir le "caighdeáin chuntasaíochta cheadaithe".

Thug an Rialtas isteach Rialacháin an Achta Árachais Sláinte 1994 (Ráitis Airgeadais a Ullmhú) 2022. Leagtar síos leis na Rialacháin seo na rialacha a bhaineann le ráitis airgeadais a thugtar don Údarás de bhun alt 7F(1) den Acht. Thug siad isteach rialacháin chuntasaíochta chun feabhas a chur ar chomhsheasmhacht maidir leis an gcaoi a thuairiscigh gnóthais brabúis agus caillteanais chun críocha ráitis airgeadais a mheasúnú le haghaidh róchúitimh.

Léiríonn na Cuntais seo cur i bhfeidhm fhorálacha an Achta Árachais Sláinte (Leasú), 2021, arna thacú ag an Acht Árachais Sláinte 2022 agus Rialacháin an Achta Árachais Sláinte 1994 (Ráitis Airgeadais a Ullmhú) 2022 (I.R. Uimh. 146 de 2022), nuair is infheidhme.

Achtaíodh an tAcht Árachais Sláinte (Leasú) agus Sláinte (Táirgí Meanapáis a Sholáthar) 2024 an 11 Samhain 2024 agus nuashonraíodh paraiméadair na Scéime um Chomhionannú Riosca leis.

Leasaítear leis an Acht sin an tAcht Árachais Sláinte 1994 chun méid na préimhe atá le híoc ón gCiste um Chomhionnanú Riosca a shonrú i leith aicmí áirithe daoine árachaithe ón 1 Aibreán 2025 agus leasaítear an sainmhíniú atá san Acht sin ar éileamh ardchostais. Leasaítear leis freisin an tAcht Comhdhlúite Dleachtanna Stampa 1999 le héifeacht ón 1 Aibreán 2025.

Leasaítear Alt 7 den Acht (Leasú) 2024 le hAlt 6A d'Acht 1994 trína ndéantar nuashonrú ar an sainmhíniú ar "éileamh ardchostais". I bhfo-alt 7(1)(b), soláthraítear sainmhíniú ar cad is brí le "drugaí atá ceadaithe ag Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS). Sainmhínítear incháilitheacht costais drugaí atá ceadaithe ag FSS le dáta éifeachtach an 1 Aibreán 2022, an dáta ar tugadh isteach creidmheas an Chiste Éileamh Ardchostais (HCCP). Is é tionchar an leasaithe sin go méadófar costais drugaí incháilithe lena gcuimsiú in Éilimh HCCP. Tá tionchar an athraithe reachtaigh sin léirithe sna Cuntais seo.

Tréimhse Chuntasaíochta

Baineann na ráitis airgeadais leis an mbliain ón 1 Eanáir 2024 go dtí an 31 Nollaig 2024.

Ioncam

Aithnítear ioncam ó Dhleacht Stampa sna ráitis airgeadais thar théarma an chonartha árachais ábhartha, a nglactar leis gur dhá mhí dhéag é i ngach cás. Íocann gnóthais chláraithe dleacht stampa ar pholasaithe a thosaíonn ar an 1 Eanáir 2013 nó ina dhiaidh sin leis na Coimisinéirí Ioncaim ar bhonn ráithiúil. Íoctar an dleacht stampa isteach sa Chiste ansin. Déantar fáltais an Chiste sa bhliain airgeadais a choigeartú chun na nithe a leanas a thabhairt san áireamh:

- Dleacht stampa fabhraithe arb ionann é agus dleacht stampa gan íoc atá dlite don Chiste ag deireadh na bliana agus a léiríonn méideanna atá iníoctha ag gnóthais chláraithe i ndáil leis an ráithe dheiridh den bhliain airgeadais. Taifeadtar an méid sin atá dlite mar fhéichiúnaí de chuid an Chiste.
- Is ionann dleacht stampa iarchurtha agus an cion measta den dleacht stampa a íocadh isteach sa Chiste le linn na bliana airgeadais agus a bhí fabhraithe ag deireadh na bliana a bhaineann le téarma neamheágtha na gconarthaí árachais ábhartha ar an dáta tuairiscithe. Taifeadtar an méid sin mar dhleacht stampála neamhthuillte ag an dáta tuairiscithe (féach **Nóta 9** – Creidiúnaithe agus Fabhruithe).
- Déantar cuntas ar ús a thuilltear ar infheistíocht barrachais Chistí REF nuair a fhaightear é. Tagann an t-ús go léir a thuilltear sa bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2024 ó Nótaí Státchiste a ceannaíodh ó GBCN.

Aithint Caiteachais

Aithnítear caiteachas sna ráitis airgeadais ar bhonn fabhruithe de réir mar a thabhaítear é.

Creidmheasanna Préimhe Comhionannaithe Riosca

Tugtar cuntas ar chreidmheas préimhe comhionannaithe riosca ar bhonn fabhraithe. Éilíonn gnóthais chláraithe creidmheas préimhe comhionannaithe riosca ón gCiste ar bhonn míosúil.

Agus an méid a aithneofar mar speansas sa bhliain airgeadais á chinneadh, déantar na híocaíochtaí a dhéantar as an gCiste a choigeartú chun an méid seo a leanas a chur san áireamh:

- Na méideanna arna n-éileamh agus atá iníoctha le gnóthais chláraithe nach bhfuil íoctha ag an dáta tuairiscithe.
- Creidmheas préimhe um chomhionannú riosca nach dtaifeadtar mar chaiteachas - íocann mórchuid na ndaoine polasaithe árachais trí thráthchodanna míosúla nó ar bhonn bliantúil roimh ré. Cláraítear costais ar chreidmheasanna a éilítear maidir le tráthchodanna míosúla sa mhí lena mbaineann an t-éileamh mar chaiteachas. Taifeadtar creidmheasanna a éilítear maidir le polasaithe a íoctar ar bhonn bliantúil roimh ré mar chaiteachas go haonfhoirmeach thar dhá mhí déag an chonartha. Ag an dáta tuairiscithe aithnítear aon mhéideanna a íocadh le gnóthais chláraithe nach ndearnadh a thaifeadadh mar chaiteachas mar fhéichiúnaí (Féach **Nóta 8** – Réamhíocaíochtaí agus Féichiúnaithe Eile).

Creidmheas úsáide ospidéil

Tugtar cuntas ar chreidmheas úsáide ospidéil ar bhonn fabhraithe. Agus an méid a aithneofar mar speansas sa bhliain airgeadais á chinneadh, déantar na híocaíochtaí a dhéantar as an gCiste a choigeartú chun an méid seo a leanas a chur san áireamh:

- Suimeanna arna n-éileamh ag na gnóthais chláraithe agus atá iníoctha leo nár íocadh ar an dáta tuairiscithe.
- Soláthar i leith creidmheas úsáide ospidéil a thugann chun cinn i leith eipeasóidí ospidéil a tharla sa bhliain airgeadais ach nach raibh éilithe ag gnóthais chláraithe ag deireadh na bliana.

Glactar leis sa soláthar go bhfuil líon na n-oícheanta agus na laethanta i gcóiríocht ospidéil phríobháidigh aonfhoirmeach ar fud na gconarthaí a thosaíonn ar dhátaí éagsúla agus go dtarlaíonn cur san ospidéal go haonfhoirmeach le linn thréimhse an pholasaí. Féadfaidh an tréimhse socraithe le haghaidh éilimh ospidéil a bheith an-éagsúil. D’fhéadfadh sé go mbeadh de thoradh air sin go ndéanfadh gnóthais chláraithe éileamh ar chreidmheas úsáide ospidéil bliain nó níos mó i ndiaidh eipeasóid ospidéil.

- Coigeartú maidir le soláthar gann nó ró-sholáthar do chreidmheasanna nár éilíodh maidir le blianta airgeadais roimhe atá fós amuigh ag an dáta tuairiscithe.

Ciste Éileamh Ardchostais

Tugtar cuntas ar an gCiste Éileamh Ardchostais, a tugadh isteach in 2022, ar bhonn fabhraithe. D'fhonn an méid le haithint mar chaiteachas sa bhliain airgeadais a chinneadh, déantar na híocaíochtaí ón gCiste a choigeartú chun na nithe a leanas a thabhairt san áireamh:

- Na méideanna arna n-éileamh agus atá iníoctha le gnóthais chláraithe nach bhfuil íoctha ag an dáta tuairiscithe.
- Foráil d'éilimh ardchostais a eascraíonn as éilimh ardchostais a tharla sa bhliain airgeadais ach nach raibh éilithe ag gnóthais chláraithe ag deireadh na bliana. Glactar leis san fhoráil go bhfuil éilimh aonfhoirmeach ar fud na gconarthaí a thosaíonn ar dhátaí éagsúla agus go dtarlaíonn cur san ospidéal go haonfhoirmeach le linn thréimhse an pholasaí. D'fhéadfadh an tréimhse socraithe le haghaidh éileamh ardchostais a bheith an-éagsúil. Mar thoradh air sin, d'fhéadfadh gnóthais chláraithe éileamh a dhéanamh ar éileamh ardchostais bliain nó níos mó i ndiaidh imeacht ospidéil.
- Coigeartú maidir le soláthar gann nó ró-sholáthar do chreidmheasanna nár éilíodh maidir le blianta airgeadais roimhe atá fós amuigh ag an dáta tuairiscithe.

Breithiúnais agus Meastacháin um Chuntasaíocht Chriticiúla

Trí ullmhúchán na ráiteas airgeadais éilítear ar an lucht bainistíochta breithiúnais, meastacháin agus toimhdí a dhéanamh ag a bhfuil tionchar ar na méideanna a thuairiscítear le haghaidh sócmhainní agus dliteanas ag an dáta tuairiscithe agus ar na méideanna a thuairiscítear le haghaidh ioncaim agus caiteachais le linn na bliana. Mar gheall ar chineál an mheastacháin, áfach, d'fhéadfadh na torthaí iarbhír a bheith difriúil leis na meastacháin sin. Seo a leanas na breithiúnais a raibh an tionchar is suntasaí acu ar na méideanna a aithnítear sna ráitis airgeadais.

Ba cheart go mbeadh leibhéal na gcúlchistí maidir le héilimh sa todhchaí chomh láidir ar a laghad leis an meastachán is fearr agus ba cheart i gcónaí go mbeadh siad imleor chun dliteanais ar bith a chumhdach a thagann chun cinn maidir le babhtaí ospidéil atá le héileamh fós chomh fada agus is féidir a réamh-mheas go réasúnta. Déantar an soláthar creidmheasa úsáide ospidéil (HUC) agus soláthar an Chiste Éileamh Ardchostais (HCCP) a ríomh bunaithe ar chomhairle achtúireach neamhspleách agus roinnt teicnící achtúireacha lena nglactar go ginearálta á n-úsáid chun teacht ar an meastachán láir agus ar réimse meastachán réasúnta. Tá an soláthar atá taifeadta sna ráitis airgeadais ar a laghad chomh láidir leis an meastachán is fearr arna bhaint trí mhodhanna achtúireacha lena nglactar go ginearálta a úsáid móide lamháil neamhchinnteachta de 10%. Rinneadh an lamháil neamhchinnteachta de 10% a threorú ag leibhéal na neamhchinnteachta sa soláthar agus ag na neamhchinnteachtaí sa timpeallacht éileamh.

Is beart neamhchinnte é an próiseas íocaíochtaí HUC agus HCCP amach anseo a mheas mar gheall ar nádúr randamach na n-éileamh. Agus dliteanais amach anseo á réamh-mheas bunaithe ar thaithí san am a chuaigh thart, tugtar isteach gné suibiachtúlachta gan amhras. Tugadh an HCCP isteach sa RES den chéad uair i mí Aibreáin 2022 agus tá teorainn le héilimh go dtí seo. D'fhéadfadh nádúr an HUC agus an HCCP dochar a dhéanamh d'fhorbairt sa todhchaí trí fhorbairt na n-éileamh éagsúil i dtaca le taithí stairiúil. Braitheann réamh-mheastacháin barrachais/easnaimh sa todhchaí ar imeachtaí teagmhasacha amach anseo agus bíonn tionchar ag go leor cúinsí eile orthu, lena n-áirítear Iompar ospidéil, Iompar árachóirí, Tinneas agus Luaineachtaí randamacha mar gheall ar an stair réasúnta teoranta. Is cúinsí iad foinsí áirithe éiginnteachta sa soláthar amhail an 31 Nollaig 2024 a bhaineann le hathruithe ar chothromaíocht an phobail: úsáid ospidéal príobháideach, céatadán méadaithe de chásanna lae, tionchar phaindéim domhanda COVID-19 agus cibirionsaí FSS ar úsáid ospidéal, agus tarscaoiltí.

Achtaíodh an tAcht Árachais Sláinte (Leasú) agus Sláinte (Táirgí Meanapáis a Sholáthar) 2024 an 11 Samhain 2024 agus nuashonraíodh paraiméadair na Scéime um Chomhionannú Riosca leis.

Leasaítear leis an Acht sin an tAcht Árachais Sláinte 1994 chun méid na préimhe atá le híoc ón gCiste um Chomhionnanú Riosca a shonrú i leith aicmí áirithe daoine árachaithe ón 1 Aibreán 2025 agus leasaítear an sainmhíniú atá san Acht sin ar éileamh ardchostais. Leasaítear leis freisin an tAcht Comhdhlúite Dleachtanna Stampa 1999 le héifeacht ón 1 Aibreán 2025.

2. Ioncam

Íocann gnóthais chláraithe íocaíochtaí dleachta stampála maidir le polasaithe a thosaíonn nó a dhéantar a athnuachan an 1 Eanáir 2013 nó tar éis an dáta sin leis na Coimisinéirí Ioncam agus aistríonn siad an t-airgead go dtí an Ciste ina seal féin.

	2024 €'000	**2023 €'000**
Dleacht stampála arna híoc leis an gCiste	828,340	798,439
Gluaiseacht um dhleacht stampála infhála sa bhliain	(4,361)	16,703
Gluaiseacht dleachta stampála iarchurtha sa bhliain	9,515	(22,872)
	833,494	**792,270**

3. Creidmheas préimhe um chomhionannú riosca

	2024 €'000	2023 €'000
Íocaíochtaí le gnóthais chláraithe	596,110	613,206
Creidmheas préimhe um chomhionannú riosca atá iníoctha le gluaiseacht gnóthas cláraithe sa bhliain	(6,565)	1,031
Gluaiseacht um chreidmheas préimhe um chomhionannú riosca nach bhfuil taifeadta mar chaiteachas sa bhliain	7,340	1,949
	596,885	**616,186**

4. Creidmheas úsáide ospidéil

	2024 €'000	2023 €'000
Íocaíochtaí le gnóthais chláraithe	174,006	177,224
Creidmheas úsáide ospidéil atá iníoctha le gluaiseacht gnóthas cláraithe sa bhliain	1,974	363
Gluaiseacht um sholáthar creidmheasa úsáide ospidéil sa bhliain	(2,300)	6,900
	173,680	**184,487**

5. Ciste Éileamh Ardchostais

	2024 €'000	2023 €'000
Íocaíochtaí le gnóthais chláraithe	31,127	14,465
Éilimh ardchostais iníoctha le gnóthais chláraithe sa bhliain	41,944	24,000
Soláthar éileamh ardchostais sa bhliain	32,400	19,800
	105,471	**58,265**

6. Costais foirne agus costais eile

	2024 €'000	2023 €'000
Costais athghearrtha an Údaráis Árachais Sláinte		
Costais tuarastail agus foirne	274	252
Costais oiliúna	9	6
Táillí Stiúrthóirí	12	9
Cíos, muirir seirbhíse, agus cothabháil	96	73
Árachas	9	7
Costais ríomhaireachta agus stáiseanóireachta	18	25
Costais riaracháin eile	34	27
Dímheas	50	31
	502	**430**
Costais arna ngearradh go díreach ar an gCiste:		
Iniúchadh	10	9
Cuntasaíocht	56	77
Achtúireach	165	161
Dlíthiúil	3	2
Comhairleacht Eacnamaíochta	-	26
Tacaíocht TFC	11	-
Earcaíocht	12	-
Cigireachtaí	-	14
Árachas	7	4
	264	**293**
Costais arna dtabhú go díreach ag an gCiste:		
Táillí Bainc	1	1
	767	**724**

7. Taiscí gearrthéarma

	2024 €'000	2023 €'000
Nótaí Cisteáin GBCN	**308,364**	**370,500**

- Cuimsítear le taiscí gearrthéarma infheistíochtaí i nótaí státchiste arna n-eisiúint ag Gníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta (CBCN). Is ionann nótaí státchiste agus nótaí úsmhara gearrthéarma. Tá farasbarr ioncaim, caipitil nó sochair eile a fhaightear nach bhfuil de dhíth láithreach chun críocha an Chiste infheistithe i nótaí státchiste.
- Bíonn toradh seasta 1% in aghaidh na bliana ag baint le hinfheistíochtaí i Nótaí Státchiste GBCN agus maireann siad ar feadh téarmaí seasta 30-90 Lá go ginearálta.
- Bhí dhá Nóta Státchiste coinnithe ag deireadh na bliana a raibh €308,363,699 ar an iomlán i gceist leo. B'ionann an t-ús a carnadh ar na Nótaí sin go dtí an 31 Nollaig 2024 agus €73,371, suim nár cuimsíodh san fhigiúr Úis a Fuarthas a thaispeántar sna Cuntais ar an mbonn nach mbeidh sé iníoctha go dtí go mbeidh an Nóta Státchiste aibithe. Is é €326,004 an t-ús a thuillfear ar na dátaí aibíochta (20 Eanáir 2025 agus 28 Feabhra 2025).
- Fuarthas €3,534,617 in ús le linn na tréimhse (2023: €3,157,138).

8. Réamh-íocaíochtaí agus féichiúnaithe eile

	2024 €'000	2023 €'000
Creidmheas préimhe um chomhionannú riosca nach dtaifeadtar mar chaiteachas	44,694	52,034
Dleacht stampála fabhraithe infhála	180,342	184,703
	225,036	**236,737**

9. Creidiúnaithe agus fabhruithe

	2024 €'000	2023 €'000
Dleacht stampa iarchurtha	313,980	323,495
Creidmheas préimhe um chomhionannú riosca iníoctha	91,711	98,276
Creidmheas úsáide ospidéil iníoctha	30,798	28,824
Ciste Éileamh Ardchostais Iníoctha	67,710	25,766
An tÚdarás Árachas Sláinte	766	723
Iomlán	**504,965**	**477,084**

10. Soláthar do Chreidmheasanna Úsáide Ospidéil

	2024 €'000	2023 €'000
Ag tús na bliana	59,900	53,000
A tháinig chun cinn le linn na bliana	174,625	184,486
Arna n-úsáid le linn na bliana	(176,925)	(177,586)
Ag deireadh na bliana	**57,600**	**59,900**

11. Ciste Éileamh Ardchostais Iníoctha

	2024 €'000	2023 €'000
Ag tús na bliana	41,000	21,200
A tháinig chun cinn le linn na bliana	105,458	58,266
Arna n-úsáid le linn na bliana	(73,058)	(38,466)
Ag deireadh na bliana	**73,400**	**41,000**

12. Staid Airgeadais an Chiste um Chomhionannú Riosca

De réir an Ráitis ar Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe, ba é €8.99m (2023: €48.77m) suim an bharrachais choinnithe. Tugtar aon bharrachas nó easnamh a thagann chun cinn maidir le tréimhse conartha san am atá caite agus tréimhse reatha san áireamh nuair a dhéantar moltaí don Aire maidir le creidmheasanna um chomhionannú riosca agus dleacht stampála.

Amhail an 31 Nollaig 2024, bhí airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim de €420m sa Chiste (2023: €390m).

13. Nochtadh Leasanna

Ghlac an tÚdarás nósanna imeachta i gcomhréir leis na treoirlínte arna n-eisiúint ag an Roinn Caiteachais Phoiblí, Bonneagair, Athchóirithe Seirbhíse Poiblí agus Digitithe maidir le nochtadh leasanna ag Comhaltaí an Údaráis agus chloígh an tÚdarás leis na nósanna imeachta sin. Ní raibh aon idirbhearta ann le linn na bliana maidir le gníomhaíochtaí an Chiste ina raibh leas ag Comhaltaí an Údaráis.

14. Imeachtaí Tar Éis na Tréimhse Tuairiscithe

Ní raibh aon imeachtaí ann i ndiaidh na Tréimhse Tuairiscithe a raibh tionchar acu ar na Ráitis Airgeadais seo.

15. Faomhadh na Ráiteas Airgeadais

D'fhaomh an tÚdarás na Ráitis Airgeadais an 17 Nollaig 2025.